

ANG

PAHAYAGAN NG PARTIDO KOMUNISTA NG PILIPINAS
PINAPATNUBAYAN NG
MARXISMO-LENINISMO-MAOISMO

Bayan

Tomo XXX Bilang 6

Setyembre 2000

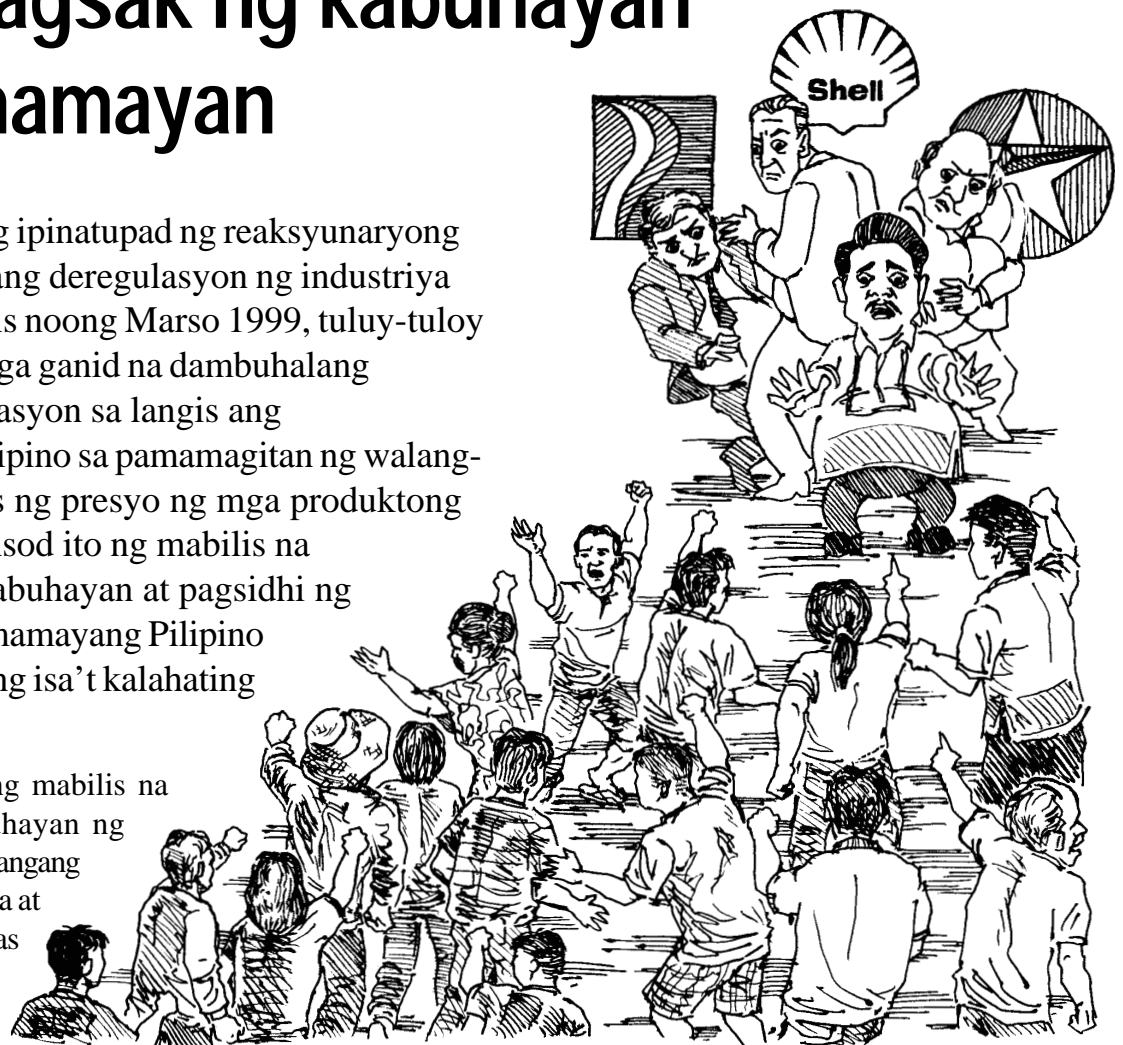
EDITORIAL

Puspusang labanan ang tuluy-tuloy na pagtaas ng presyo ng langis at pagbagsak ng kabuhayan ng mamamayan

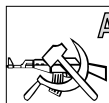
Mula nang ipinatupad ng reaksyunaryong estado ang deregulasyon ng industriya ng langis noong Marso 1999, tuluy-tuloy na sinalanta ng mga ganid na dambuhalang dayuhang korporasyon sa langis ang mamamayang Pilipino sa pamamagitan ng walang-awat na pagtataas ng presyo ng mga produktong petrolyo. Nagbunsod ito ng mabilis na pagdausdos ng kabuhayan at pagsidhi ng kahirapan ng mamamayang Pilipino laluna sa nakaraang isa't kalahating taon.

Upang pigilin ang mabilis na pagbagsak ng kabuhayan ng mamamayan, kinakailangang mahigpit na magkaisa at pakawalan ang malakas na unos ng protesta

(sundan sa pahina 3)

Inilalathala ng Komite Sentral ng Partido Komunista ng Pilipinas

ANG

BayanTomo XXX
Bilang 6
Setyembre 2000

Itaguyod ang AB!

NILALAMAN

- 1 **Editorial:** Puspasang labanan ang tuluy-tuloy na pagtaas ng presyo ng langis at pagbagsak ng kabuhayan ng mamamayan
- 2 Itaguyod ang AB!
- 6 **Krisis sa agrikultura:** (6) Ibayong pagpapahirap sa masang magsasaka (7) Tuluy-tuloy ang pagdausdos ng industriya ng niyog (8) "Sarap maging barkada! (9) Bagong instrumento ng imperyalistang pagsasamantala
- 15 *Pagtugon sa interes ng mamamayan:* Susi sa ibayong pagsulong ng rebolusyonaryong kilusan sa Timog Katagalugan
- 17 *Malalang kalagayan ng sistemang pangkalusugan:* Sintomas ng panlipunang karamdaman
- 20 Pananalanta ng pasistang estado
- 24 Dalawang pahayag
- 26 Naglalagablab ang Europe
- 28 Palestine: Tungo sa paggapi ng sa pang-aaping imperyalista at Israeli
- 30 Balita

PANAWAGAN

Ang Lupong Patnugot ng **Ang Bayan** ay nag-aanyaya sa mga mambabasa na mag-ambag sa pagpapahusay ng ating pahayagan sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga komentaryo at mungkahi, mga balita o mga rebolusyonaryong karanasan na maaaring ilathala sa ating pahayagan.

Maaaring makuha ang pinakahuling isyu ng **Ang Bayan** sa internet. Magtungo sa

<http://angbayan.cjb.net> o
http://redrival.com/ang_bayan/index.htm

Tatanggap din ng mga liham sa

editors@angbayan.cjb.net.

SIMULA SA ISYUNG ITO, ILALABAS NA NANG BUWANAN ANG pahayagang **Ang Bayan (AB)** habang tumatanaw sa higit pang mas madalas na paglalabas nito sa hinaharap. Isinasagawa ang hakbang na ito sa layuning gawing isang higit na mabisang instrumento ang **AB** para sa pagbubuo ng pagkakaisa ng Partido at tagatambuli ng mga rebolusyonaryong panawagan.

Sa nakaraang dalawang taon, ang mga pahina ng **AB** ay nagsilbing lunsaran ng walang-pagod na paglalantad sa kabulukan at korupsiyon, pasismo at pagkapapet ng reaksiyunaryong rehimeng Estrada at bilang daluyan ng lumalawak na panawagan upang ito'y labanan at pabagsakin.

Nagsilbi rin ito bilang tagapaghatid ng magagandang balita: ang mga tagumpay sa larangan ng pakikibakang masa, ang patuloy na paglawak ng nagkakaisang prente at ang umiigtig na pakikidigmang gerilya sa buong bansa. Inilathala nito ang paninindigan ng PKP hinggil sa maiinit na usaping pambayan at ibinubudyong ang panawagan ng Partido para sa lahatang-panig na pagsulong ng rebolusyonaryong kilusan.

Sa pamamagitan ng pagpupunyagi ng pamunuan at kasapian ng Partido, ang mga balakid at kahirapang likas na kinakaharap ng **AB** bilang isang pahayagang gerilya ay iniigpawan. Simula Enero 1999, regular at tuluy-tuloy ang paglalabas ng **AB** tuwing dalawang buwan bukod pa sa mga espesyal na isyung tumatalakay sa mga partikular na mahahalagang usapin. Bukod sa orihinal na edisyong Pilipino, tuluy-tuloy ding inilalabas ang **AB** sa wikang Ingles at Bisaya; at mula Setyembre 1999, sa wikang Hiligaynon. Sinimulan din ang *internet homepage* ng **AB** noong Oktubre 1999 na tuluy-tuloy na tinatangkilik ng paparaming kasama at iba pang mambabasa. Ilampung libong kopya ng **AB** ang pinarami sa pamamagitan ng imprente, makinang *risograph*, *mimeograph*, *V-Type* at iba pang paraan.

Ang muling paglalabas ng **AB** nang buwanan ay sadyang isang malaking hamon sa buong Partido. Kaugnay nito, kinakailangang tiyakin ng buong Partido, laluna ng mga namumunong organo nito sa iba't ibang antas, na mabilis na naipapaabot sa patnugutan ang mahahalagang impormasyon, balita at mga artikulong maaaring ilathala sa **AB**. Gayundin, kinakailangang magpunyagi sa pagpaparami at pamamahagi ng **AB** upang matiyak na ito'y maagap na mababasa ng lahat ng yunit at kasapi ng Partido, BHB at mga rebolusyonaryong organisasyong masa.

Ang mga ito at iba pang kaakibat na hakbangi'y kinakailangang isagawa upang tiyakin na magiging higit na epektibong pahayagan ng Partido ang **AB**. **AB**

laban sa rehimeng US-Estrada at mga dambuhalang korporasyon sa langis. Ang patuloy na pagtaas ng presyo ng langis ay nag-uudyok sa milyun-milyong mamamayan na tumindig at labanan ang kahirapan at ang mapang-aping rehimeng Estrada.

Tuluyan nang ipinatupad ang deregulasyon ng industriya ng langis noong Abril 1999. Binigyan nito ang mga korporasyon sa langis ng kalayaang itakda ang presyo ng kanilang mga produkto. Ang pinakahuling pagtataas ng presyo noong Setyembre 12 ay ika-14 sa nakaraang 17 buwan.

Tangan ang batas sa deregulasyon, pinasirit ng mga monopolyong korporasyon sa langis ang presyo ng kanilang mga produkto. Mula Marso 1999, tumaas nang 45-75% ang presyo ng mga produktong petrolyo kabilang ang 65% pagtaas sa presyo ng isang litrong *diesel* na bumutas sa bulsa ng mga drayber ng dyip at

karaniwang mamamayan. Mas matarik ang pagtataas na ito kumpara sa humigit-kumulang 30% pagtaas ng presyo ng mga produktong petrolyo noong 1994-1997.

Sadyang kabulastugan ang pirming ikinakatwiran ng mga korporasyon sa langis na kailangan nilang magtaas ng presyo upang itumbas ito sa pagtaas ng presyo ng krudong langis sa pandaigdigang pamilihan at

Umiiral ang batayan upang sumambulat ang malawak at maigting na kilusang protesta

pagbagsak ng halaga ng piso; gayundin, upang marekober ang mga pagkalugi nila. Katunayan, mayroong kabuuang netong kita (*net aggregate income*) na P14 bilyon ang tatlong dambuhalang korporasyong ito, bukod pa sa naipong tubo (*accumulated retained earnings*) na P18.6 bilyon. Dagdag pa, ang mga may- ►

Panawagan mula sa Patnugutan ng AB

Upang tiyakin na nabibigyan ng kopya ng AB sa tamang oras ang lahat ng yunit at kasapiang ng Partido, pati na mga aktibistang masa, kinakailangang mulat na pagplanuhan laluna ng mga namumunong yunit ng Partido ang maagap na pamamahagi at pagpaparami ng AB.

Sadyang kung minsan ay huling-huli na ang pagtanggap ng mga isyu ng AB dahil sa ilang limitasyon ng lihim na linya ng komunikasyon ng Partido. Habang patuloy nating ipamamahagi ang AB sa pamamagitan ng linyang ito, hinihikayat ng Patnugutan ng AB na magbalangkas ng plano ang lahat ng namumunong komite na naglalaman ng mga nararapat na hakbangin upang kumuha ng kopya ng AB sa *internet*. Maaaring hingan ng tulong o bigyan ng atas ang mga pwersa at tagasuporta sa kalunsuran na regular na kunin sa *internet* ang pinakabagong isyu ng AB.

Kinakailangang pagplanuhang mabuti ang gagamiting mga paraan sa pagpaparami o reproduksyon ng AB. Sa partikular, kailangang seryosong pag-aralan ang paggamit ng bagong mga teknik sa produksyon na titiyak na may sapat na bilang ng malilinis na kopya ng AB na mas kaigaigaya at madaling basahin ng mga kasama at masa. Kaakibat nito ay kailangang tiyakin na

may mahusay na sistema at makinarya para sa pamamahagi ng mga kopya ng AB upang maagap itong mapasakamay ng mga mambabasa.

Kaugnay nito, ang mga mambabasang may rekurso at kakayahang magparami ng kopya ng AB ay hinihikayat na magparami at tumulong sa pamamahagi ng AB, habang gumagawa ng mga kaukulang hakbang sa pag-iingat. Maaaring makipag-ugnayan sa mga yunit ng Partido, o sa patnugutan ng AB, upang magkaroon ng koordinasyon sa bagay na ito.

Higit sa lahat, upang mahusay na masalamin ng AB ang tuluy-tuloy na paglawak ng rebolusyonaryong kilusan sa buong bansa at epektibong tugunan ang pangangailangan ng mga mambabasa nito, kinakailangang magkaroon ng higit na malusog na talastasan sa pagitan ng patnugutan at ng mga yunit at kasapi ng Partido, organisasyong masa at mga aktibista. Hinihikayat, higit sa lahat ang mga yunit ng BHB, na isama sa mga pagbabalak ang pagpapaabot ng mga ulat at iba pang impormasyon sa patnugutan ng AB, laluna ng mga tagumpay at pagsulong sa larangan ng rebolusyong agraryo, pakikibakang masa at armadong pakikibaka. **AB**

ari ng korporasyong ito ay kabilang sa pinakamalalaking monopolyong korporasyon sa buong mundo. Noong 1999, kumita ang Royal Dutch Shell (may-ari ng Pilipinas Shell) ng \$93.69 bilyon at ng \$31.7 bilyon naman ang Texaco (may-ari ng Caltex Philippines).

Ang pangangatwirang ito ay naglalantad sa sadyang pagkaganid nitong malalaking dayuhang korporasyon sa langis. Hindi sila makapayag na mabawasan ni isang kusing

Ang krimen ng pagtataas ng presyo ng langis ay kapwa pananagutan ng mga dayuhang monopolyong korporasyon sa langis at ng gubyrerno ni Estrada. Dapat silang pagbayarin ng mamamayan.

ang kanilang napakalaki nang tubo; kayat bawat pagkakataong tumaas kahit kaunti ang kanilang gastos sa produksyon, agad nila itong ipinapapasan sa mamamayan sa pamamagitan ng pagtataas ng presyo ng mga produktong petrolyo.

At talagang pabigat nang pabigat ang pasanin ng mamamayan. Bunsod ng tuluy-tuloy na pagtaas ng presyo ng mga produktong petrolyo, tumaas nang 15-20% ang presyo ng mga karaniwang bilihin katulad ng asukal, sabon, manok, arina at iba pa. Dahil dito, hindi mapangatawanan ng gubyrerno ang target nitong 5-6% tantos ng implasyon.

Ang tuluy-tuloy na pagtataas ng presyo ng mga produktong petrolyo ay ibayong nagpapasidhi sa walang kaparis nang paghihikahos ng mamamayang Pilipino. Sa harap ng sitwasyong ito, nagmamatigas pa rin ang

rehimeng US-Estrada na paglingkuran ang interes ng malalaking kapitalistang dayuhan at ng lokal na naghaharing uri. Ginagamit nito ang pasistang estado upang buong lupit na supilin ang mga pakikibaka para sa karagdagang sahod at ang pakikibakang antipyudal ng mga magsasaka sa kanayunan.

Walang naloloko si Estrada sa panapanahong pag-arte niyang “nakikiusap” sa mga korporasyon sa langis na ipagpaliban o bawasan ang pagtataas ng presyo. Ang pagpapatawag ng mga upisyal ng mga korporasyon ng langis sa Malakanyang ay isang palabas upang makapaghugas-kamay si Estrada sa salang pagtataas ng presyo ng langis at makapagpanggap na bidang kumakatawan sa interes ng masa.

Sa unang-una pa lamang, ang reaksiyong estado, sa utos ng IMF, ang nagbigay sa mga korporasyon sa langis ng buong kalayaang magtaas ng presyo sa ilalim ng batas sa deregulasyon. Ang krimen ng pagtataas ng presyo ng langis ay kapwa pananagutan ng mga dayuhang monopolyong korporasyon sa langis at ng burukatang kapitalistang gubyrerno ni Estrada. Dapat silang pagbayarin ng mamamayan.

Nag-uumapaw ang galit ng mamamayan. Umiiral ang batayan upang sumambulat ang malawak at maigting na kilusang protesta laban sa pagtaas ng presyo ng langis at mga bilihin at para sa karagdagang sahod.

Kinakailangang mahigpit na magkaisa ang masang anakpawis at iba pang patriyotiko at demokratikong sektor upang epektibong labanan ang patuloy na pagtaas ng presyo ng langis. Kailangang bigkisin ang

Ang OPEC at ang mga dambuhalang monopolyong korporasyon sa langis

Sumirit nang hanggang \$35 bawat bariles ang presyo ng krudong langis nitong Setyembre bunga ng desisyon ng Organization of Petroleum Exporting Countries (OPEC) na ibaba ang produksyon ng langis simula noong nakaraang Marso. Ito ang pinakamataas na presyo ng krudong langis sa nakaraang 10 taon.

Sadyang nakasasalanta sa mamamayan ang pang-iipit ng OPEC sa suplay ng krudong langis upang itaas ang presyo nito. Subalit mas mahalagang ilantad, bati-kusin at labanan ang malalaking monopolyong korporasyon sa langis at ang mga imperyalistang kapangyarihang nagtataguyod sa mga ito.

Ang OPEC ay binuo noong 1960 upang hadlangan ang pagbagsak ng presyo ng krudong langis sa pamamagitan ng pagkontrol sa suplay nito sa pamilihan. Sa kasalukuyan, binubuo ito ng Saudi Arabia, Iraq, United Arab Emirates, Kuwait, Iran, Qatar, Nigeria, Libya, Algeria, Indonesia at Venezuela. Sa pamamagitan laluna ng Saudi Arabia (ang pinakamalaking prodyuser ng krudong langis at baseng pulitikal ng US sa Middle East), ang mga desisyon ng OPEC ay mahigpit na iniimpluwensyahan ng imperyalismong US.

Ang mga ito ay relatibong mga atrasadong bansa na nakaasa pangunahin sa iniluluwas nitong krudong langis. Sa kabila ng mayamang rekurso, ang mga bansang ito ay lugmok sa krisis dulot pangunahin ng mahabang kasaysayan ng kolonyal o di pantay na kala-kalan.

Mababa, kung mayroon mang kapasidad ang mga ito sa pagrerepina ng langis. Humigit kumulang 10% lamang ng pandaigdigang kapasidad sa pagrerepina ang bahagi ng mga bansang kasapi ng OPEC. Mahigit 60% nito ay kontrolado ng malalaking kapitalistang bansa.

Higit na kailangang kundenahin at labanan ang mga imperyalistang bansa at ang mga dambuhalang monopolyong korporasyon sa langis na kumakamal ng napakalaking supertubo sa industriya ng langis. Sila ang kumukontrol ng eksplorasyon, paghuhukay, pagrerepina at distribusyon sa pamilihan ng mga produktong petrolyo.

Dahil sa monopolyong kontrol nito sa industriya ng langis, laluna ng Exxon-Mobil, Royal Dutch Shell at BP-Amoco, nagagawa nilang tuluy-tuloy na itaas ang presyo ng mga produktong petrolyo at tumabo ng napakalaking supertubo. Ang kabuuang kita noong 1999 ng nangungunang anim na korporasyon sa pagrerepina ng petrolyo (\$477 trilyon) ay mas malaki pa sa \$460 trilyong pinagsamang kabuuang halaga ng produksyon ng 11 bansang myembro ng OPEC (tingnan ang talaan). **AB**

milyun-milyong mamamayan at tipunin ang kapangyarihang makapagdudulot ng mabibigat na bigwas sa mga dayuhang korporasyon sa langis at sa rehimeng US-Estrada. May kabuluhang humalaw ng inspirasyon at mga angkop na aral sa matagumpay na pagkilos ng mga manggagawa sa France at iba pang bansa sa Europe pati na sa mga matagumpay na pakikibaka ng mamamayang Pilipino mula noong dekada 1970.

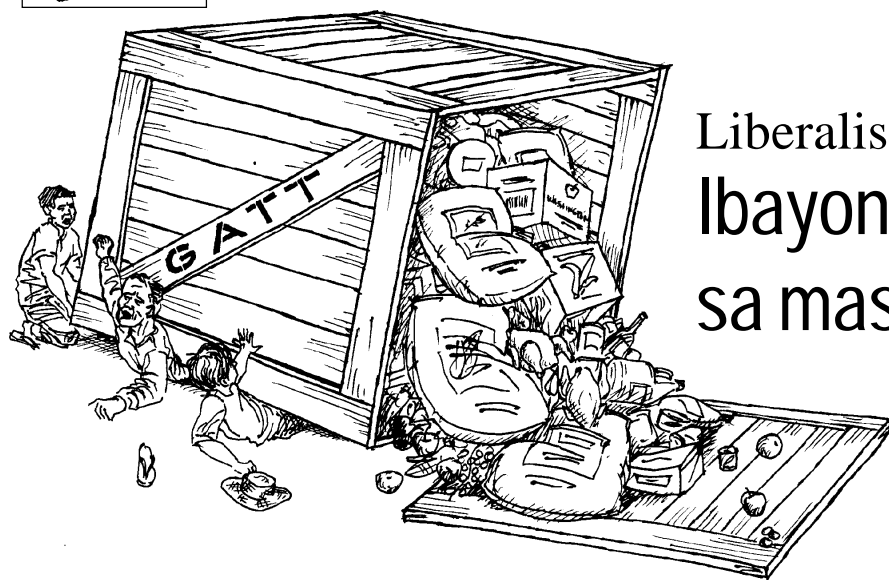
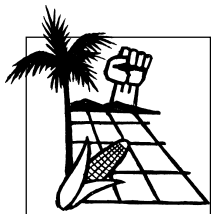
Napakahalagang bigyang-diin ang saligang usapin ng magkatunggaling interes ng mamamayan, sa isang panig, at ng malalaking dayuhang korporasyon sa langis at papet na estado, sa kabila. Ang pagkakamal ng supertubo ng mga monopolyong korporasyong ito ay nagagawa lamang sa pamamagitan ng pananalanta sa kabuhayan ng mamamayan. Kayat upang pigilin ang paglala ng paghihikahos ng mamamayan, kailangang kumilos at pus-

pusang labanan ang pagtaas ng presyo ng langis.

Ang pakikibakang ito ay mahigpit na nakakawing sa pakikibaka laban sa gubyernong Estrada. Ang reaksiyunaryong estado ang pangunahing nagtatanggol sa interes ng malalaking korporasyong dayuhan. Kailangang pagbayaran nito ang pagpapatupad ng mga patakarang nagbubunsod ng pinakamalalalang anyo ng imperyalistang pandarambong at nagbubunga ng walang kaparis na krisis sa ekonomya at pulitika.

Ang walang tigil na pagtaas ng presyo ng langis ay malulutas lamang sa saligan sa pamamagitan ng pagsasabansa ng industriya ng langis at pagpapalaya nito mula sa kontrol ng hayok-sa-tubong mga dayuhang monopolyong korporasyon. Maisasagawa lamang ito ng isang bagong demokratikong gubyernong iluluwal ng rebolusyonaryong pakikibaka at itatayo sa guho ng lumang bulok na sistema. **AB**

Kumpanya ng langis	Kita (1999)	Mga bansang kasapi ng OPEC	GNP (1999)
Exxon Mobil	163,881	Saudi Arabia	143,361
Royal Dutch Shell	105,366	Indonesia	119,544
BP Amoco	83,566	Iran	102,000
Total Fina Elf	44,990	Venezuela	85,963
Sinopec	41,883	Iraq	60,000
Elf Aquitaine	37,918	UAE	47,673
Texaco	35,690	Algeria	46,455
ENI	34,091	Nigeria	37,882
Chevron	32,676	Libya	25,000
PDVSA	32,648	Kuwait	18,724
Kabuuan	612,709		460,904
<i>Inilahambing ng talaan na ito ang halaga ng kita ng nangungunang sampung kumpanya sa langis at ang kabuuang produksyon (GNP) ng mga bansang kasapi ng OPEC (sa daan-milyong dolyar).</i>			

Liberalisasyon sa agrikultura: Ibayong pagpapahirap sa masang magsasaka

Tanda ng sagad-sagarang pangangayupapa ng gubernong Estrada sa imperyalismong US ang todo-largang pagpapatupad nito ng anti-mamamayan at mapanalantang mga patakaran sa ilalim ng General Agreement on Tariffs and Trade-World Trade Organization (GATT-WTO).

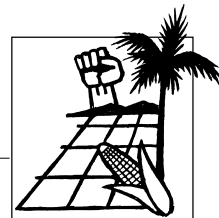
Sa kabila ng malawakang pinsala sa agrikulturang dulot ng pagbaklas sa mga taripa at todong pagluluwag sa kalakalan, patuloy na isinusulong ng rehimeng US-Estrada ang adyenda ng liberalisasyon. Tumatanggi itong magpataw ng mga kinakailangang restriksyon tulad ng pagtatakda ng kota sa importasyon o pagbabawal sa importasyon ng ilang piling produktong agrikultural upang pansamantalang pigilin ang tuluy-tuloy na pagkalunod ng sektor sa baha ng murang inaangkat na produkto. Walang plano ang rehimeng US-Estrada na talikuran ang mga obligasyon nito sa ilalim ng GATT at nakaambang tuluy-tuloy na ibaba hanggang pawiin ang mga taripa sa inaangkat na mga produktong agrikultural.

Dahil mataas ang gastusin sa produksyon gayundin ang presyo ng mga lokal na produktong agrikultural, wala itong kakayahang makipagkumpetisyon sa mga murang inangkat na produkto. Lalo nitong pinasisidhi ang krisis na dala ng pambabarat ng mga kartel sa kalakalan ng bigas. Pinaliliit pa ng reaksyunaryong guberno ang subsidyong nakalaan sa sektor at ngayon ay pinagkakakitaan ang maliliit na magsasaka sa ibinibigay nitong “serbisyong agrikultural”.

Dagdag pahirap at pinsala ang mga batas kaugnay sa *patenting* o pag-angkin sa pag-aari ng mga binhi. Nagkakahalaga ng ilang milyong dolyar ang mga binhing inaangkat ng Pilipinas na ibayong nagpapataas sa gastos sa produksyon ng mga magsasaka. Sadyang ginawang baog (hindi nakalilikha ng semilya) ang mga “miracle variety” na binhing ito upang mapwersa ang mga magsasaka na bumili muli ng binhi sa bawat taniman. Palaasa ang mga pananim na ito sa mamahaling patabang kemikal at mga pestisidyo na inaangkat din ng bansa.

Sa kabilang banda, todo-todong ibinababa ng mga imperyalistang bansa, sa pangunguna ng US, ang presyo ng kanilang mga produkto (*predatory pricing*) pangunahin sa pamamagitan ng paglalaan ng pam-publikong subsidyo sa mga magsasaka upang lunurin ang kumpetisyon at makapangyari sa pandaigdigang pamilihan. Habang agresibong itinutulak ang ganap na liberalisasyon sa mga malakolonya, ipinatutupad nito ang proteksyunismo sa sariling bansa kabilang ang tahasang pagbabawal sa importasyon ng ilang mga produktong agrikultural o paghihigpit sa importasyon.

Dulot ng pagbagsak ng agrikultura, tumaas nang 10.1% ang tantos ng kawalan ng trabaho sa sektor. Umaabot sa 1.3 milyong hanapbuhay sa agrikultura ang nawala mula Hulyo 1999 hanggang Hulyo 2000 lamang. Kinakatawan nito ang pinakamalaking bahagi ng pagsirit ng tantos ng kawalan ng trabaho ngayong taon (32.1% paglaki ng disempleyo, pinakamataas sa nakaraang 10 taon). **AB**

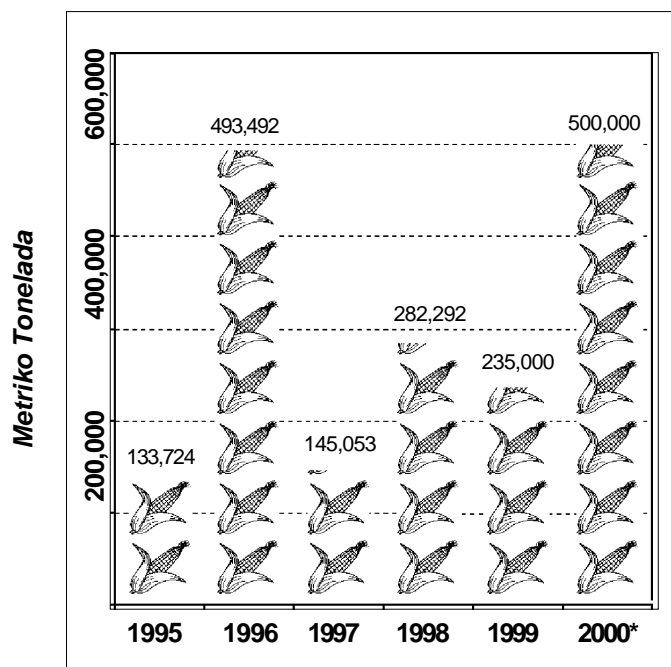
Limang taon ng GATT

LIMANG TAON NA SIMULA NOONG IPATUPAD NG reaksyunaryong gubyrno ang General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) na nagpataw ng liberalisasyon ng kalakalan sa agrikultura. Bagamat hindi ito ang unang pagkakataong iniliberalisa ang kalakalan sa sektor, walang kaparis na pinsala at pahirap ang dala nito sa milyon-milyong magsasakang Pilipino. Ibayo nitong pinasidhi ang krisis na dulot pangunahin ng atrasadong sistema ng produksyong pang-agrikultura at ang malawakang kaapihan at kahirapan sa kanayunan.

Sa ilalim ng GATT, tuluy-tuloy na dumaos ang produksyon sa agrikultura dulot pangunahin ng pagbaha ng mga murang inangkat na produktong agrikultural sa lokal na pamilihan. Mula 1995-98, ang itinalang taunang paglago nito ay 0.28% lamang. Ipinagmamalaking tumaas ito nang 6.49% noong 1999, ngunit katunayan ay repleksyon lamang ito ng pagbangon mula sa pinakamalalang epekto ng El Niño. Pinakamataas na ito sa nakaraang 10 taon.

Mula Enero hanggang Hulyo ng taong kasalukuyan, bumagsak nang 3.38% ang sektor, taliwas sa inaasahang 2.49% paglago. Ang pangkalahatang halaga ng produksyon ng mga mayor na pananim (palay, mais, niyog, tubo at iba pang *cash crops*) ay bumagsak nang 9.33%. Bumagsak nang 17.82% ang produksyon at halaga ng ibang pananim (gulay sa pangunahin). Pinakamatinding tinamaan ang produksyon ng sibuyas (-70.30%), niyog (-25.26%), tubo (-29.60%), repolyo (-30.67%) at monggo (-19.26%).

Sa unang taon ng implementasyon ng GATT, umabot sa \$42.24 milyon (P1.056 bilyon sa palitang \$1=P25) ang depisit sa kalakalan sa agrikultura. Sa sumunod na apat na taon, lumaki ito nang 30 beses at umabot ng \$700 milyon (P31.5 bilyon sa \$1=P45). Sa panahong ito'y lumaki nang 10 beses ang inangkat na bigas ng Pilipinas. Para sa unang kwarto ng taong ito, umabot sa 600,000 metriko tonelada (mt) ang inangkat ng National Food Authority (NFA). Nag-import din ng 350,000 mt mais ang NFA noong 1999 sa kabila ng sobrang produksyon ng mais sa Mindanao. Gayundin, tinatayang

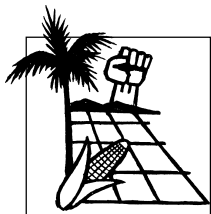

Importasyon ng mais (1995-2000). Ang datos para sa taong 2000 ay para lamang sa unang anim na buwan

higit sa 500,000 mt murang mais at 151,000 mt murang asukal ang aangkatin para sa taon, kapwa mataas kaysa itinakdang *minimum access volume* o ang minimum na bolyum ng isang produkto na inaangkat sa mababang taripa.

Ang US ang pangunahing nagtatambak ng mga murang produktong agrikultural sa bansa. Layunin nitong ibsan ang krisis nito sa sobrang produksyon. Kabilang dito ang 49,000 mt bigas nitong unang bahagi ng 2000 sa ilalim ng *commodity loan program*. Malayang nagtambak ang US ng *soybean meal*, isang pamalit sa mais, na nagkakahalaga ng \$10 milyon (P450 milyon) na ipinangangalandakang ayuda ng imperyalismong US sa maliliit na magsasaka alinsunod sa US Public Law 480 at Agriculture and Fisheries Modernization Act. Sa taong ito, 216,000 mt trigo ang itatambak ng US sa Pilipinas.

Bagamat pangalawang mayor na eksport ang mga produktong agrikultural, ito ay 4.7% lamang ng kabuuang eksport ng bansa. Ang *coconut oil* at saging ang bumubuo ng malaking bahagi nito. Pinakahuling nagluwas ng bigas ang bansa noong 1992 at mais noong 1991. **AB**

Ang pribatisasyon ng NFA

NAGKUKUMAHOG ANG REHIMENG ESTRADA NA TANGALIN ang nalalabing subsidyo ng reaksyunaryong gubyrerno sa sektor ng agrikultura. Noong Oktubre 1999, pinirmahan ni Estrada ang \$175 milyon (P7 bilyon) na pautang mula sa Asian Development Bank na nakabatay sa kundisyong isasapribado ang National Food Authority (NFA) at pahihintulutan ang malayang importasyon ng bigas ng pribadong sektor. Itinakda rin nito ang pagpako sa presyo ng palay na binibili ng gubyrerno sa mga magsasaka habang itinataas naman ang presyo ng bigas; at ang pagtatakda ng limitasyon sa NFA na ang bibilhing palay ay sapat lamang upang punan ang 30-araw na *buffer stock*.

Sa nakaraang mga taon, halos 0.2% na lamang sa kabuuang ani ng mga magsasaka ang binibili ng NFA. Tinanggal na rin ang subsidyo para sa pataba at iba pang gastusin. Dulot nito, isa sa may pinakamataas

na gastos sa produksyon sa buong Asia ang mga magsasakang Pilipino.

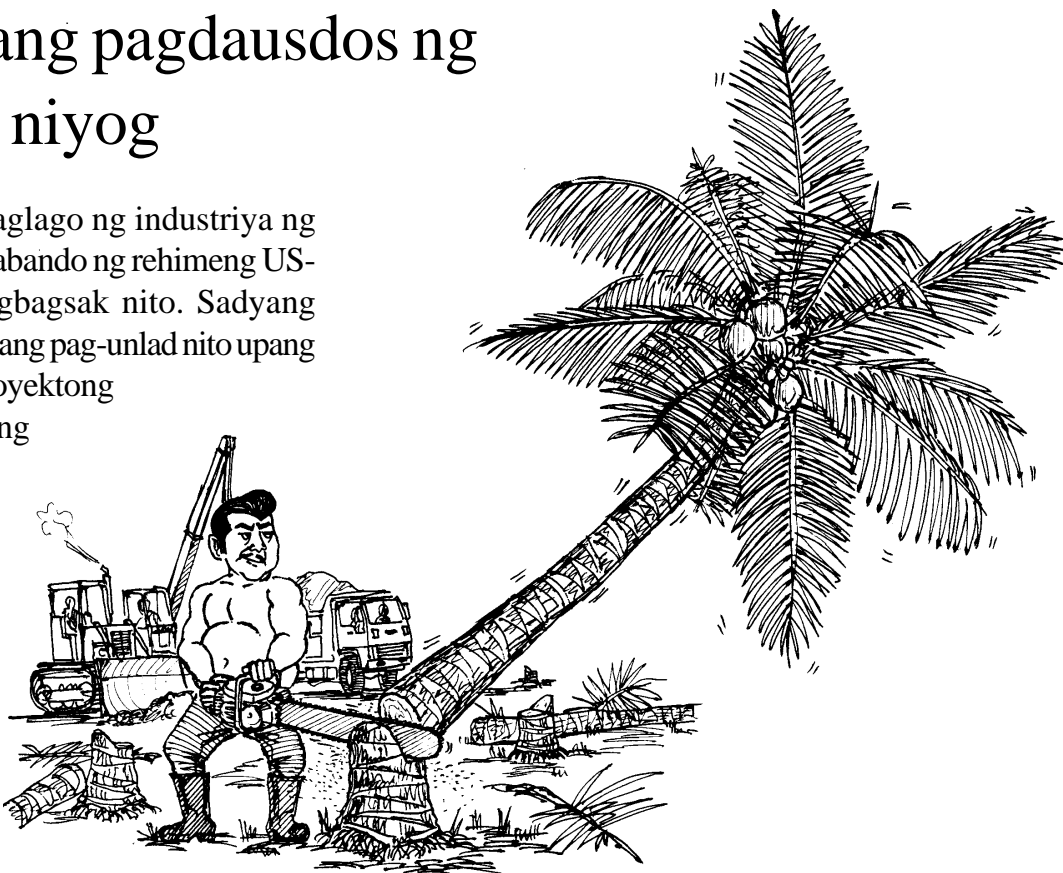
Mas masahol pa, ang NFA mismo ang nangunguna sa pagpapataas ng presyo ng bigas. Noong Enero, inanunsyo ng gubyrerno ang P100/kabang pagtataas ng ibinebenta nitong bigas. Sa sumunod na araw, itinaas ng kartel (na binubuo ng malalaking kapitalistang kumukontrol sa pagbili ng palay at pagbenta ng bigas) ang benta nila nang P200-P250/kaban. Sa pamamagitan ng pribatisasyon ng NFA, ganap nang isinusuko ng reaksyunaryong gubyrernong Estrada sa mga kartel ang buong industriya ng bigas. Mas may laya na silang manipulahin ang suplay ng bigas at itulak ang presyo nito ayon sa kanilang kagustuhan at sa kapinsalaan ng mamamayan (katulad noong 1995 kung kailan umabot ng P26-30/kilo ng bigas mula P16/kilo). **AB**

Sa harap ng mga pagkukunwari ng rehimeng US-Estrada

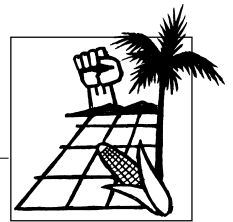
Tuluy-tuloy ang pagdausdos ng industriya ng niyog

Taliwas sa umano'y paglago ng industriya ng niyog sa bansa na ibinabando ng rehimeng US-Estrada, patuloy ang pagbagsak nito. Sadyang hinahadlangan ng rehimen ang pag-unlad nito upang bigyang-daan ang mga proyektong bahagi ng pagliliberalisa ng ekonomya ng bansa.

Mula sa 13.182 milyong metriko tonelada (mt) noong 1997, ang bulto ng produksyon ng niyog ay bumagsak tungong 11.597 milyong mt (12.02% pagbaba) noong 1998. Bumagsak ►

pa ito nang 9.43% noong 1999. Kasabay ng pagdausdos ng produksyon ng niyog, tuluy-tuloy ding bumagsak ang kabuuang halaga nito sa huling mga taon ng dekada 1990. Mula noong nakaraang taon, dumausdos nang 25.26% ang kabuuang halaga ng produktong niyog.

Ang tuluy-tuloy na pagbagsak ng industriya ng niyog na siyang pinagmumulan ng pangunahing pang-eksport na produktong agrikultural ng bansa ay nagresulta na rin sa 33.06% pagdausdos ng kabuuang order (*aggregate orders*) para sa mga produktong pang-agrikultura (mula \$1.22 bilyon noong 1998 tungong \$817.193 milyon noong 1999, ayon na rin sa mga estadistika ng gubyrerno)

Malaki ang ibinagsak ng pambansang kita mula sa mga produkto ng niyog. Noong 1999, \$368.1 milyon na lamang ang kinita mula rito, 51.03% mas mababa sa \$751.742 milyon noong 1998. Sa panahon ding ito, bumagsak nang 57.31% ang eksport ng langis ng niyog at dumausdos naman ang halaga ng iniluwas na copra *meal/cake* (sapal ng kopra) nang 56.04%.

Ipinagmamalaki ng gubyrerno na pangatlo pa rin ang langis ng niyog sa mga eksport ng bansa. Ngunit di hamak na mas malayo ang agwat ng kita nito kumpara sa elektroniks at mga damit. Nitong Hulyo, bumuo lamang ito sa 1.8% ng pangunahing eksport ng bansa.

Ang pagbagsak ng industriya ng niyog ay matagal nang isinisisi ng gubyrerno sa El Niño at sa iba't ibang bagyong dumaan sa bansa. Ito ay pagtatangkang itago ang tunay na mga dahilan ng pagdausdos nito.

Ang tunay na dahilan ng pagbagsak ng industriya ng niyog ay ang walang rendang pagpapatupad ng rehimen ng pagpapalit-gamit ng mga lupang agrikultural sa mga minahan, mga *golf course*, subdibisyon at iba

pa. Ang Mining Act of 1995 na nagbibigay-daan sa malawakang pagwasak sa kagubatan at mga lupang agrikultural ay tahasang bumabalewala sa RA 8048 o Coconut Tree Preservation Act of 1995 na nagbabawal ng pagputol ng mga puno ng niyog.

Mas saligan pa, nananatiling atrasado ang produksyon ng niyog. Sa kabila ng deklarasyon ng rehimen na 70% ng sinasabing 3.31 milyong ektarya ng niyugan sa bansa ay di gaanong napakikinabangan at di produktibo, walang seryosong proyekto para paunlarin ito.

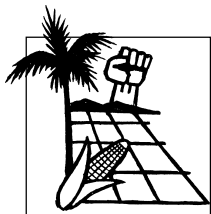
Wala sa plano ng rehimen na paunlarin ang agrikultura sa bansa, kabilang ang industriya ng niyog. Pagkukunwari lamang ang mga programa para sa pagpapaunlad ng agrikultura.

Sa programang “Maunlad na Niyugan Tugon sa Kahirapan” na bahagi ng programang “Agrikulturang Makamasa” ng rehimen, wala ni anumang pagbanggit tungkol sa reporma sa lupa. Hindi sinasagot ng programang ito ang malaon nang problema ng kawalan ng lupa ng mga magsasaka at ang patuloy na pangangamkam at monopolyo rito ng mga panginoong maylupa. Ang pagtatangka ng rehimen na ipaloob sa panukalang pagbabago ng saligang batas ang 100% pagmamay-ari ng dayuhan sa mga lupain sa bansa ay malinaw na patunay ng kawalan nito ng intensyong magpatupad ng tunay na reporma sa lupa.

Sa harap ng malubhang problema ng industriya ng niyog, ang pangunahing binibigyang-pansin ni Estrada ay ang pagbabalik kay Cojuangco ng ninakaw nitong pondong *coco levy*. Mas masahol pa, ginagamit na tuntungan para sa maniobrang ito ang kunwaring rehabilitasyon ng industriya ng niyog. **AB**

Wala sa plano ng rehimen na paunlarin ang agrikultura sa bansa, kabilang ang industriya ng niyog. Pagkukunwari lamang ang mga programa para sa pagpapaunlad ng agrikultura.

Sabwatang Cojuangco-Estrada sa pondong coco levy

“Sarap maging barkada!”

Sa pamamagitan ng utusan niyang si Estrada, nakatitiyak si Eduardo ‘Danding’ Cojuangco Jr. na muli niyang lubusang maibubulsa ang ninakaw na pondong *coco levy*. Ginagawa ng kanilang sabwatan ang pinakaepektibong pamamaraan upang ganap na makopo ni Cojuangco ang pondong ito na ngayo’y tinatayang umaabot na sa P120 bilyon. Muli niya itong makukulimbat sa pamamagitan ng isang *executive order* (EO) mula sa Malakanyang.

Ito ang isa sa pinakamalalaking pakinabang ni Cojuangco kapalit ng pagiging isa sa mga pangunahing pinansyer ng kandidatura ni Estrada noong 1998. Kitang-kita na ang pagkapanalo ni Estrada ay nangahulugan ng pagkaluklok rin niya sa poder.

KASAYSAYAN NG PANGANGAMKAM

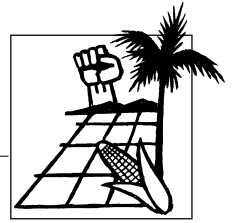
Ang pondong *coco levy* ay kinulekta sa mga magniniyog sa *average* na P60 kada 100 kilo ng kopra o ng katumbas nito mula 1972-83 batay sa Presidential Decree 276 ng dating diktador na si Marcos. Kinulekta ito ng diktadura sa pamamagitan ng isang lupon sa Philippine Coconut Authority (PCA) na pawang kinabibilangan ng mga kasapi ng Coconut Producers’ Federation of the Philippines (COCOFED). Ang COCOFED, na nagkukunwaring organisasyon ng maliliit na magniniyog, ay kalipunan ng pinakamalalaking may-ari ng mga niyugan. Idineposito nang walang interes ang *coco levy* sa United Coconut Planters Bank (UCPB) na pinangangasiwaan ni Cojuangco. Nahawakan ni Cojuangco ang pondo sa pamamagitan ng pagkontrol niya sa PCA-COCOFED-UCPB, sa suporta ni Marcos sa

kanya bilang pangunahing kroni at sa pakikipagsabwatan niya kina Juan Ponce Enrile, na *defense minister* noon, at Ma. Clara Lobregat na pawang matataas din ang pusisyon sa PCA-COCOFED-UCPB. Ginamit niya ang pondong ito sa pagbulsa ng 47% ng sapi sa San Miguel Corporation (SMC).

Sinekwester ng rehimeng Aquino noong 1986 ang sapi ni Cojuangco sa SMC, UCPB, at sa iba pang pinuhunanan niya ng pondong *coco levy*.

Nang maluklok si Estrada sa pagkapresidente, agad niyang itinalaga sa SMC (gamit ang saping “sekwestrado” ng gubyerno) ang mga tauhan ni Cojuangco. Ang mga ito ang nagbalik sa kanya sa SMC at ibinoto pa siyang pinuno ng kumpanya.

TUSONG MANIOBRA

Isang malaking panlilinlang sa mga mamamayan ang EO na niluluto ng rehimeng Estrada kaugnay ng pondong *coco levy*. Batay sa EO na pipirmahan ni Estrada, “ibibigay” na ni Cojuangco sa may 3.6 milyong magniniyog ang 27% sapi sa SMC na nagkakahalaga ng P50 bilyon. Ito ay sa kundisyong lubusan na niyang makokontrol ang nalalabing 20% sapi na tinatayang umaabot sa P30 bilyon, at ibabasura ang mga kasong nakasampa laban sa kanya kaugnay ng pagnanakaw ng pondong *coco levy*.

Kahit sekwestrado pa rin ng reaksiyunaryong guberno ang 47% sapi sa SMC, hawak naman talaga ito ni Cojuangco. Nais niya lamang na maging lubusan ang pagkakakontrol niya rito sa pamamagitan ng pinaluluto niyang EO kay Estrada na kuha-kuha ang kanyang panlasa. Mahalagang lubusang mabawi ni Cojuangco ang saping ito, maipagbili at maitransporma sa pera (*liquidate*) upang gawing pondo para sa paglahok sa eleksyon ng partido niyang Laban ng Masang Pilipino. Gagamitin niya rin ang halagang ito para sa pagpapalawak ng kanyang mga negosyo.

Isang malaking palabas ang pagbibigay ni Cojuangco ng 27% sapi ng SMC sa mga magniniyog. Hindi ito kailanman mapakikinabangan ng mga magsasaka na lehitimong may-ari ng pondo. Ipagbibili at pagtutubuan ng rehimen ang saping ito at gagawing inisyal na laman ng isang *trust fund* na gagamitin umano para sa rehabilitasyon ng industriya ng niyog.

Ang tinatayang aabot sa P5 bilyong taunang kita ng *trust fund* ay hahatiin sa sumusunod na paraan:

- 60% ay ilalaan sa rehabilitasyon ng industriya ng niyog na hawak at monopolisado ni Cojuangco;
- 20% na aabot sa P1 bilyon bawat taon ay mapupunta sa COCOFED na hawak din ni Cojuangco;

— 18% ay babalik sa *principal account* ng *trust fund*; at

— 2% ay para sa gastos sa pamamalakad ng komiteng bubuuin at mangangasiwa sa pagbebenta at pagpapatubo ng sapi.

Malinaw na walang ibang patutunguhan ang “inilibreng” pondong *coco levy* kundi si Cojuangco at ang kanyang mga kasabwat. Sa proseso pa lamang ng pagbubuo sa EO, si Cojuangco lamang ang kinukonsulta ng kampo ni Estrada at hindi ang mga maliliit magniniyog.

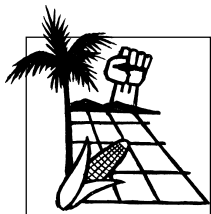
Ipinangalandakan pa ni Estrada na si Cojuangco at ang COCOFED ang kinulektahan ng *coco levy* at hindi ang maliliit na magniniyog. Binabalewala rin ni Estrada ang matagal nang nakasampang kaso laban kay Cojuangco sa Sandiganbayan sa pagnanakaw nito sa pondong *coco levy*.

Upang matiyak na maangking muli ang 27% sapi sa SMC na kunwang ibinigay na niya sa mga magniniyog, si Estrada mismo ang pauupuin ni Cojuangco bilang tagapangulo ng komiteng mangangasiwa sa *trust fund*. Gagawin ding myembro ng komiteng ito ang iba pang maaasahang tauhan ni Cojuangco mula sa reaksiyunaryong guberno at sa COCOFED.

Itinakda at naudlot nang makailang ulit (sa mga buwan ng Disyembre ng nakaraang taon, Enero, Marso, Mayo, Hunyo at Hulyo ng taong ito) ang pagpirma ni Estrada sa EO dahil sa pagpapabago ni Cojuangco ng mga prubisyon nito at dahil na rin sa mahigpit na pagtutol ng mga magsasaka na patuloy ding naglalantad sa sabwatang Cojuangco-Estrada.

Kailangang patuloy na ilantad ang sabwatang ito at ang kabulukan ng kasalukuyang rehimen. Kailangang salubungin ng ibayong paglaban ang tuluy-tuloy na panlilinlang ng rehimen di lamang sa maliliit na magniniyog kundi sa lahat ng api at pinagsasamantalang mamamayan. **AB**

(Ang pagbawi sa pondong *coco levy*) ay isa sa pinakamalalaking pakinabang ni Cojuangco kapalit ng pagiging isa sa mga pangunahing pinansyer ng kandidatura ni Estrada noong 1998. Kitang-kita na ang pagkapanalo ni Estrada ay nangahulugan ng pagkaluklok rin niya sa poder.

Mga binhing produkto ng biotechnology

Bagong instrumento ng imperyalistang pagsasamantala

Agresibong itinutulak ngayon sa Pilipinas ng rehimeng Estrada ang paggamit ng mga binhing likha ng *biotechnology* na produkto ng mga dayuhang monopolyong kumpanyang agrokemikal.

Kasabwat nila rito ang imperyalismong US na gumagamit ng pautang at ayudang teknikal upang itulak ang naturang mga binhi. Noong Hulyo, inaprubahan ang P280-milyong pautang mula sa gubyernong US para sa Philippine Agriculture and Fisheries Biotechnology Program. Pinakahuli lamang ito sa mga kasunduang pinirmahan ng Pilipinas para sa pagtataguyod ng *biotechnology* sa pagsasaka at pangangisda.

Ang *biotechnology* ay isang sangay ng syensya na naglalapat ng teknolohiya sa paggamit ng mga organismo upang lumikha ng iba't ibang produkto.

Kasalukuyang nangunguna ang mga imperyalistang kumpanyang agrokemikal sa paggamit ng *biotechnology*, laluna sa bago at kontrobersyal na *genetic engineering* o ang manipulasyon ng *genes*¹ ng isang organismo upang lumikha ng ninanais na mga pagbabago sa katangian nito. Ang produkto ng gayong proseso ay tinatawag na mga *genetically modified organism* o GMO.

PAGTUTULAK NG Bt CORN. Sa Pilipinas, partikular na itinutulak ngayon ng Department of Agriculture (DA) ang komersyal na pagtatanim ng GMO na Bt corn, isang klase ng mais na sinalinan ng gene mula sa bakteryang *Bacillus thuringiensis* (Bt) na lumilikha ng lasong pumapatay sa pesteng *Asian corn borer*. Kaya ang Bt

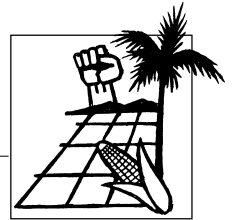
corn ay may taglay na pestisidyo laban sa kulisap na ito.

Bilang paghahanda sa pagpapalaganap nito, nagsagawa na ng *field testing* para sa Bt corn sa Lunsod ng General Santos. Nakatakdang gumawa ng iba pang *field test* sa hilaga at timog Mindanao at sa hilagang Luzon.

Ang *field testing* ay pinangangasiwaan ng gubyerno at ng Pioneer Hi-Bred, isang subsidyaryo ng Pioneer Hi-Bred International ng US at ng Agro-seed Corp., na kapwa subsidyaryo naman ng Monsanto, isang korporasyong US at pinakamalaking kumpanya ng binhi sa buong mundo na siyang may likha ng Bt corn.

Target ng kampanya na gawing pamilyan ng binhi ng Bt corn ang 1.7 milyong pamilyang magsasaka sa bansa na umaasa sa pagtatanim ng mais. Sa kasalukuyan, may 2.7 milyong hektaryang maisan sa bansa. Labinlimang porsyento (15%) ng populasyon ang kumakain ng kaning mais. Samantala, 85% ng produktong mais sa Pilipinas

¹ Bahagi ng selyula na nagtatakda ng mga partikular na katangian ng organismong binubuo nito; naipapamana ng mga magulang sa kanilang anak ang mga katangian nila sa pamamagitan ng genes

ay ginagamit na sangkap sa paggawa ng *animal feeds*. Umaabot sa 5.3 milyong metriko tonelada ang taunang konsumo ng mais sa Pilipinas.

Sa buong mundo, umaabot sa US\$3.1 bilyon taun-taon ang halaga ng binhing mais na ibinebenta ng mga dambuhalang korporasyong agrokemikal sa mga magsasaka.

Sa laki ng kinikita nila mula sa pagbebenta ng mga GMO, kasalukuyan ding nag-uunahan ang mga monopolyong ito sa paglikha ng *Bt rice* (na magkakaroon daw ng resistensya sa *stem borer* na peste sa palay) upang tuluyan na nilang makontrol ang pangangalakal ng binhi para sa palay at mais sa buong mundo.

MAKA-IMPERYALISTA, KONTRA-MAGSASAKA. Isang kabalintunaan na isinasalaksak ang Bt corn sa panahong napakasagana ng ani ng mais sa Pilipinas.

Sa produksyon pa lamang ng Mindanao at Isabela ay sobra-sobra na ang suplay ng butil na ito para sa pangangailangan ng bansa. Hindi rin malaking suliranin ang pesteng *Asian corn borer* sa Pilipinas.

Itinutulak ang Bt corn, hindi upang mapahusay ang produksyon ng mais, kundi upang sa kalauna'y sapawan nito ang mga binhing ginagamit sa bansa at magkaroon ng monopolyo ang Monsanto sa pagbebenta sa mga magsasaka ng mais na ito at iba pang produkto ng kumpanya. Bukod sa agresibo itong itinutulak ng DA, madali ring malalahian ng Bt corn ang iba pang maisan dahil

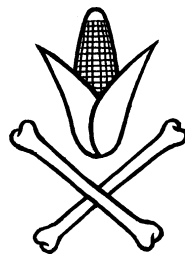
Itinutulak ang Bt corn, hindi upang mapahusay ang produksyon ng mais, kundi upang sa kalauna'y sapawan nito ang mga binhing ginagamit sa bansa.

Panganib sa mamamayan at kalikasan

ITINUTULAK NG MGA MONOPOLYO ANG PAGGAMIT ng mga GMO nang hindi sumusunod sa mga pamantayan sa kalusugan at kaligtasan para lamang tumubo nang malaki. Bunga nito, marami itong dalang panganib sa mamamayan at kalikasan.

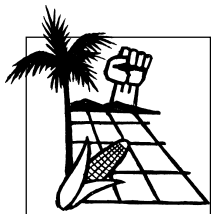
Sa kaso ng Bt corn, may mga pananaliksik na nagpapatunay na ito ay nakalalason din sa tao at nagiging sanhi ng kanser. Ang pagkain ng mga GMO ay maaari ring maging sanhi ng *allergy*. Ang mga GMO na may taglay na katangiang *antibiotics* ay maaaring magbunsod sa paglitaw ng mga bakterya na hindi tinatablan ng kasalukuyang mga gamot kaya maaari itong magresulta sa mga epidemya.

Gayundin, maaaring sa paglaon ay magkaroon ng resistensya ang mga insekto sa pestisidyong taglay ng Bt corn at sa halip na

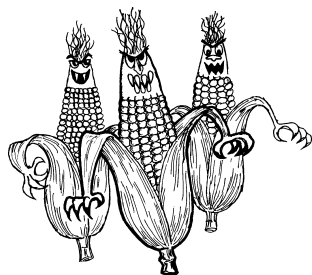
makontrol ang kanilang bilang ay makalilikha ng mga “superpeste” na mananalanta sa mga maisan at makapagpapabagsak sa lokal na suplay ng butil na ito. Gagawin itong dahilan upang makapagtambak sa bansa ng kanilang sarplas na mais at *corn-substitutes* ang mga imperyalista.

Maaari ring mamatay pati ang mga kulisap na nakatutulong sa mga halaman. Sa Thailand, halimbawa, 30% ng mga bubuyog na nasa paligid ng *field testing area* para sa Bt cotton (bulak) ang nangatay. Sa Germany, Austria at Luxembourg, ipinagbawal na ang Bt maize variety na “Windsor” na likha naman ng Novartis, isang dambuhalang agrokemikal na kumpanyang Swiss, dahil nakapipinsala ito sa ilang uri ng insekto at sa mga hayop na nakatira sa lupa (*soil fauna*). **AB**

ang *pollen* o semilya mula rito ay maaaring ilipad ng hangin o ilipat ng mga kulisap sa mga pangkaraniwang halamang mais.

Ang introduksyon ng Bt corn ay walang pagkakaiba sa malawakang pagpasok ng mga *high-yielding variety* (HYV) ng bigas at mais sa iba't ibang

...ang ibubunga nito (GMO) na ibayong pagkatali sa mga produkto ng mga monopolyong korporasyong agrokemikal ay makapagpapalaki sa gastos sa pagsasaka...

bansa noong dekada ng 1960 at 1970 sa ilalim ng tinaguriang “green revolution.” Ang mga HYV ay dili iba kundi mga binhing produkto ng mga kumpanyang tulad ng Monsanto at Cargill na nagdudulot lamang ng malaking ani pagkatapos gamitan ng malaking kantidad ng mamahaling imported na kemikal na pestisidyo at abono na kadalasa’y produkto rin ng naturang mga monopolyong korporasyon.

Umabot sa isang milyong magsasaka sa iba’t ibang dako ng mundo na ipinailalim sa “green revolution” ang naging palaasa sa paggamit ng naturang mga pestisidyo at abono, bagay na pinagtubuan nang husto ng mga monopolyo, pumawi sa mga katutubong binhi, nagbaon sa mga magsasaka sa utang at unti-unting lumason sa lupang kanilang sinasaka. Paglao’y bumagsak nang bumagsak ang kanilang mga ani.

Dahil hindi na mapagkakitaan ng mga imperyalista ang mga HYV, mga *genetically modified organism* naman ngayon tulad ng Bt corn ang nilikha at itinutulak ng mga monopolyong korporasyon, kakutsaba ang mga papet na estado at mga imperyalistang ahensya

sa pagpopondo.

Sa paglaganap ng mga GMO, mauulit ang karanasan ng mga magsasaka sa “green revolution” dahil sa mahigpit na integrasyon ng mga monopolyong industriya sa binhi, *biotechnology*, pagkain, pestisidyo at abono.

Ang “Roundup-Ready Soybean”, halimbawa, na isa rin sa pangunahing *genetically modified* na tanim, ay sadyang nilikha ng Monsanto upang mangailangan ng dobleng dosis ng pamatay-damong *glyphosphate* (mas kilala sa tatak na Roundup) para makapagbigay ng aning komersyal ang kantidad. Ang Roundup ay produkto rin ng Monsanto.

Kaya hindi kataka-taka na noong 1998, tumaas nang 23% ang benta ng mga produkto ng Monsanto, pangunahin dahil sa 25% pagdami sa bolyum ng naibentang Roundup at pagtriple ng lawak ng lupain sa buong mundo na tinamnan ng mga produktong GMO ng Monsanto.

Nililikha rin ng Monsanto at iba pang monopolyong agrokemikal ang tinaguriang “terminator seeds” o mga binhing maaari lamang tumubo o lumago sa pamamagitan ng mga kemikal na produkto pa rin ng naturang mga kumpanya. Dito’y obligadong bumili ng bagong binhi at kemikal ang mga magsasaka tuwing panahon ng taniman.

SEGURIDAD SA PAGKAIN? Kung pakikikingan ang mga tagatambol ng mga GMO tulad ng Bt corn, animo’y ito na ang solusyon sa suliranin ng mababang ani at malawakang gutom at kahirapan sa kanayunan.

Subalit sa halip na magbunsod ng seguridad sa pagkain ang laganap na pagtatanim ng mga GMO, ang ibubunga nitong ibayong pagkatali sa mga produkto ng mga monopolyong korporasyong agrokemikal ay makapagpapalaki sa gastos sa pagsasaka, makapagpapalala sa usura at iba pang anyo ng pyudal at malapyudal na pagsasamantala, ibayong magpapasidhi sa kahirapan ng mga magsasaka at kung gayo’y makapagpapalala sa malnutrisyon at kagutuman sa kanayunan. **AB**

Pagtugon sa interes ng mamamayan

Susi sa ibayong pagsulong ng rebolusyonaryong kilusan sa Timog Katagalugan

Sa kabila ng pagtatambak ng puu-puong libong tropa ng reaksyunaryong militar sa Timog Katagalugan, patuloy na sumusulong at lumakas ang rebolusyonaryong kilusan sa rehiyon. Tahasan nang idineklara ng rebolusyonaryong kilusan sa Timog Katagalugan na bigo ang Oplan Makabayan.

Katunayan, sa rehiyon ay nakapagpatatag ang mga larangang gerilya at nakapagtatag pa ng mga bago. Nalampasan ng rehiyon ang rekord na naitala noong 1987 sa usapin ng latag ng rebolusyonaryong pwersa at impluwensya. Nakikilusan na nito ngayon ang 10 prubinsya na nahahati sa iba't ibang larangang gerilya.

Malaking ilusyon ang pag-aakala ng reaksyunaryong estado na mawawasak nito ang rebolusyonaryong kilusan. Patuloy itong lalakas bunga ng masikhay na pagtataguyod sa interes ng masa. Aani pa ng higit na mas maraming tagumpay ang mga kampanyang masa, pakikibakang agraryo at mga taktikal na opensiba.

PAGLAKAS NG REBOLUSYONARYONG KILUSAN SA REHIYON

Tumaas nang 32% ang bilang ng organisadong masa sa kanayunan noong isang taon. Tatlumpung porsyento (30%) nito ay mga aktibistang masa. Mula sa antas ng 1998, ang bilang ng mga grupong pang-organisa ay tumaas nang 38%. Samantala, 43% naman ang itinaas ng bilang ng mga komiteng pang-organisa para sa 1999. Di hamak na mas matatag ang mga organisasyong masa ngayon kumpara noong 1997.

Dumami nang 46% noong 1999 ang bilang ng mga baryong epektibong nakikilusan ng BHB. Signipikante rin ang bilang ng mga kabataang manggagawa at estudyante na umaanib sa BHB mula sa kalunsuran. Kinakailangang higit na magparami ng mga sandata sa

pamamagitan ng mga taktikal na opensiba upang tugunan ang pangangailangan ng BHB na patuloy na nadaragdagan ng mga bagong mandirigma.

Samantala, nagkaroon ng kabuuang pagtaas na 19% ang kasapian ng Partido sa rehiyon noong 1999. Ang 86% nito ay nasa kanayunan.

PAGLULUNSAK NG REBOLUSYONG AGRARYO AT KAMPANYANG MASA

Malaganap na ipinatutupad ng rebolusyonaryong kilusan ang minimum na programa ng rebolusyong agraryo. Sa Kanlurang Batangas, naigiit ng mga magbubukid sa isang panginoong maylupa ang pagtanim ng pananim na pangkonsumo sa lupaing dati'y ekslusibong pinatatamnan lamang ng tubo.

Sa Hilaga at Timog Quezon, may ilanlibong magsasaka ang nakinabang sa pagpapababa ng resikada. Samantala, ang paggigiit ng mga manggagawang-bukid

na itaas ang sahod na sinimulan sa tatlong sityo sa isang bayan sa Occidental Mindoro ay sumaklaw na sa iba't ibang baryo ng apat na bayan ng prubinsya. Ang dating P80 arawang sahod ay naging P120. Naipagwagi din ang pakikibaka para sa karagdagang sahod ng mga magsasaka sa isang bayan sa katimugang bahagi ng Oriental Mindoro. Sa interyor na bahagi ng buong isla, masigla at tuluy-tuloy din ang pagpapataas sa produksyon. Ilan lamang ito sa matatagumpay na pakikibakang antipyudal ng mamamayan sa Timog Katagalugan.

Sa kabilang panig naman, ang buhay, ari-arian at kabuhayan ng mamamayan ay sinasalanta ng mga proyektong “pangkaunlaran” at malawakang pagpapalit-gamit ng lupa. Ginagawa ito ng magkakasabwat na burukrata at lokal at dayuhang kapitalista. Halimbawa nito ay ang Malampaya Development Project sa Palawan, South Luzon Tollway Extension Project (Batangas hanggang Quezon), Hopewell Coal-fired Power Plant sa Pagbilao, Quezon at marami pang iba.

Matingkad rin ang karanasan ng lagapan na pagpapalit-gamit ng mga lupain na nagiging sanhi ng malawakang dislokasyon ng mamamayan tulad ng nangyayari sa Hacienda Looc sa Nasugbu, Batangas at Tourism Development Project ng mga pamilyang Zobel-Ayala at Locsin sa Puerto Galera, Oriental Mindoro.

MGA TAKTIKAL NA OPENSIBA

Sa kumpas ng Oplan Makabayan, umigting ang mga operasyong militar na nagbunga ng lalong lansakang mga paglabag sa karapatang-tao at mga alituntunin sa digma. Noong Abril, ang pagmasaker ng militar sa pitong sibilyan sa Oriental Mindoro ay nag-udyok sa mamamayan na batikusin at labanan ang pasistang batalyon hanggang sa mapilitan ang rehimen na alisin sa lugar ang Task Force Seagull na kinabibilangan ng 49th IB.

Ang paglulunsad ng BHB ng mga taktikal na opensiba laban sa mga pusakal na yunit ng militar at pulisya ay pagpaparusa sa mga krimen ng kaaway sa masa. Ang mga taktikal na opensiba noong 1999 at maging nitong mga nakaraang buwan ay patunay ng pagtugon sa interes ng masa at ng pagka-inutil ng kontra-rebolusyonaryong kampanya ng rehimeng US-Estrada. Binasag din nito ang konserbatsismong militar na umiral sa buong rehiyon noong 1998 mula sa sikad ng matatagumpay na opensiba ng BHB noong 1997.

Matatagumpay ang taktikal na opensiba sa Calauag, Quezon laban sa dalawang detatsment ng mga

mangongotong na pulis at elemento ng DENR; ang walang putok na reyd sa detatsment ng PNP sa Sta. Maria, Laguna at ang pagpaparusa sa mga elemento ng Special Action Force ng PNP sa Victoria, Oriental Mindoro. Ilan lamang ito sa mga pinakahuling opensiba ng BHB na umani di lamang ng dagdag na armas para sa Hukbo kundi, mas saligan pa, ng dagdag na suporta at pagtangkilik ng mamamayan ng Timog Katagalugan.

PATULOY NA PAGSULONG

Patuloy pang susulong ang rebolusyonaryong kilusan sa Timog Katagalugan sa gitna ng ibayong paglala ng krisis panlipunan sa bansa. Walang anumang nakikitang katiting na pag-asa ang mamamayan sa rehimeng US-Estrada. Tanging sa rebolusyonaryong kilusan nakakikita ng pag-asa ang sambayanan.

Sa bawat tagumpay ng mga taktikal na opensiba, rebolusyong agraryo at kampanyang masa, ibayong lumilinaw sa mamamayan ang pagtugon ng rebolusyonaryong kilusan sa kanilang interes. Bunga nito, ibayong nagsusumidi ang hangarin nilang lumahok sa pakikibaka at tumitibay ang kapasyahang ipagtagumpay ito. **AB**

Mga tagumpay sa TK

DETATSMENT NG COAST GUARD, NIREYD NG BHB

Nireyd ng mga Pulang mandirigmang lulan ng mga bangka ang detatsment ng Philippine Coast Guard sa Barangay Sabang, Burdeos, Quezon nitong Setyembre 24 ng umaga.

Mabilis na nakumpiska ng mga myembro ng BHB ang tatlong M16 mula sa detatsment ng Coast Guard sa ilalim ni Petty Officer Nestor Cruz dakong alas-7:30 ng umaga. Walang nasaktan sa matagumpay at walang putok na reyd.

KUMpanya NG BUS SA BATANGAS, PINARUSAHAN

Sinalakay ng mga myembro ng BHB ang terminal ng Jam Transit sa Lemery, Batangas noong Agosto 27. Dinisarmahan ang dalawang gwardyang armado ng *12-gauge shotgun* bago sinunog ang dalawang *air-conditioned* na bus na pag-aari nito. Umaabot sa P7.5 milyon ang halaga ng kabuuang pinsala.

Inilunsad ang pagpaparusa dahil sa patuloy na pagtanggì ng naturang kumpanya na panagutan ang pagbabayad ng buwis sa rebolusyonaryong kilusan.

Malubhang sakit ng sistemang pangkalusugan

Bagamat isa itong batayang serbisyong panlipunan, ang serbisyong pangkalusugan ay sadyang hindi ipinagkakaloob ng reaksyunaryong rehimeng US-Estrada sa mamamayang Pilipino. Bagkus, pinagkakakitaan at lalo pang pinalalala ng mga patakarang likha ng rehimen gaya ng pribatisasyon at komersyalisasyon ang sistemang pangkalusugan ng bansa.

Malalaking kapitalistang dayuhan at lokal ang kinakalinga ng mga programa at patakaran ng tinaguriang “market-oriented” na “repormang” pangkalusugan. Ang sumusunod ay patunay ng kontra-mamamayang pagpapalakad ng reaksyunaryong rehimen sa sistemang pangkalusugan ng bansa:

LIBERALISASYON. Pinahihinitulutan ng rehimen ang malayang pagpasok sa bansa ng mga gamot at mga kumpanyang gumagawa ng gamot. Kadalasan, sobra-sobra ang patong sa presyo ng mga inaangkat na gamot. Bukod pa rito ang pagdagsa ng mga pagkaing GMO (*genetically modified organism*) na nakapagdudulot ng dagdag na panganib sa kalusugan ng mamamayan.

PRIBATISASYON. Sa halip na pagkalooban ng mura at de-kalidad na serbisyong pangkalusugan ang mamamayan, ibinebenta sa mga negosyante ang mga pangunahing ospital at institusyong pangkalusugan tulad ng Philippine General Hospital, National Kidney and Transplant Institute, Philippine Heart Center, Philippine Children’s Medical Center at ang nasunog na Lung Center of the Philippines. Ibinebenta rin ang lote ng National Center for Mental Health at balak ilipat ang ospital sa

pagitan ng Pililla, Rizal at Mabitac, Laguna, na napakalayo para sa karamihan ng mga pasyente at kanilang mga kamag-anak. Ang kikitain dito ng gubyrno ay ipambabayad sa mga utang nito at ipampopondo sa mga anti-mamamayang proyekto.

KOMERSYALISASYON. Kaakibat ng pribatisasyon ang halos 50% pagmahal ng mga serbisyong pangkalusugan noong 1999. Nagkaroon din ng 20% pagtaas sa presyo ng mga gamot at kagamitang medikal. Sa pandistritong ospital ng Ormoc, mayroong mga gamot na doble ang presyo kumpara sa ibang botika.

Mismong ang programa ng DOH sa pagbibigay ng libreng bakuna sa mga bata ay kinaltasan ng pondo. Bunga nito, lalong nalimita ang mga pasilidad at tauhang nakatuon sa programa.

PAMBUBUSABOS SA MGA MANGGAGAWA SA KALUSUGAN. Palatandaan ng kapabayaang rehimeng Estrada sa kalusugan ng mamamayan ang pagpapahirap nito sa mga manggagawang pangkalusugan. Binabalewala ni Estrada ang kahilingan ng mga manggagawa na taasan ang kanilang kakarampot na sweldo, inaalisan sila ng mga benepisyo gaya ng *amelioration pay* at *hazard pay* at inaantala ang paglabas ng kanilang *overtime pay*, *night shift differential*, *holiday pay* at *housing allowance*. Biktima rin ang mga manggagawang pangkalusugan ng *devolution* o paglipat ng kontrol ng DOH patungo sa mga Regional Health Office (RHO). Bunga nito, pinagtatanggal ang daan-daang manggagawa.

KORUPSYON. Batbat ng korupsiyon ang DOH. Laganap sa ahensyang ito ang mga anomalyang kinasasangkutan ng magkakutsabang lokal na pamahalaan at DOH. Noon

lamang Agosto 21, ang mga manggagawang pangkalusugan ng Zamboanga del Sur ay nagsampa ng kasong korupsiyon laban sa gobernador at bise gobernador nito, sa alkalde ng Pagadian, dalawang bokal at ilan pang upisyal ng RHO. Noong Agosto 17 naman, iniulat na mahigit 500 manggagawang pangkalusugan sa Maguindanao ang hindi pa nakatatanggap ng sweldo at *allowance* na nagkakahalagang P5.3 milyon para sa buwan ng Hulyo. Hinihinalang iniipit ng mga upisyal ang kanilang sweldo upang mapagkakitaan.

Taun-taon ay kinakaltasan ng gubyrerno ang maliit nang badyet para sa kalusugan. Patuloy itong lumiit mula P13 bilyon noong 1998, P11.3 bilyon noong 1999 hanggang P10.8 bilyon ngayong 2000. Mula 3.02% noong 1997, naging 2.83% lamang ng pambansang badyet ng 1998 ang inilaan sa kalusugan. Ngayon, 2.5% na lamang ito.

Noong 1997, ang ginastos ng bansa sa kalusugan ay 3.5% lamang ng GNP o P88.4 bilyon. Maliit ito kumpara sa itinakda ng World Health Organization na 5% ng GNP para sa isang atrasadong bansa. Sa P88.4

bilyong gastos, 46% ang sinagot ng mamamayan at 39% lamang ang sinalo ng gubyrerno.

Humigit-kumulang 20% lamang ng mahigit 20,000 lisensyadong doktor sa buong Pilipinas ang ineempleyo ng gubyrerno. Ang natitirang halos 80% ay nasa mga pribadong ospital at klinika o di kaya ay nasa ibang bansa. Gayundin, papaliit ang bilang ng mga pampublikong manggagawang pangkalusugan sa harap ng layunin nitong “magtipid”. Malinaw na tahasang ipinagkakait sa mamamayan ang karampatang serbisyong pangkalusugan. Tiyak ding lalong mahihirapan ang mamamayang tamasahin ang serbisyo ng pribadong sektor na naniningil ng higit na mataas pang halaga.

Sa kabila ng laganap na mga sakit at epidemya, patuloy ang paglala ng serbisyong pangkalusugan ng estado. Hindi malulutas ang mga suliranin sa kalusugan ng mamamayan hangat hindi nalulunas ang sakit ng lipunan sa pamamagitan ng puspusang rebolusyonaryong paglaban. **AB**

Ang korporatisasyon ng mga pampublikong ospital

UPANG LALO PANG BAWASAN ANG BADYET NA INILALAAAN nito sa serbisyong pangkalusugan alinsunod sa pribatisasyon, ipinapatupad ng gubyrernong Estrada ang iskemang korporatisasyon na nakasaad sa Executive Order 102.

Alinsunod rito, ang mga pampublikong ospital ay patatakbuhi ng mga Hospital Corporate Board (HCB) na may tungkuling pataasin ang kita ng mga ospital. Samantala, tuluy-tuloy na babawasan hanggang tuluyan nang aalisin ang subsidyo ng gubyrerno sa mga ospital na ito.

Mayroon nang mga pampublikong ospital na kinorporatista tulad ng National Kidney and Transplant Institute. Sa ngayon, 24% na lamang ng kabuuang badyet nito ang sinasagot ng gubyrerno.

Upang pataasin ang kita, pinagbabayad ang mga pasyente sa bawat serbisyong tinatanggap, at itinataas pa ang presyo ng dati nang pinababayarang gastusin tulad ng laboratoryo, *x-ray* at iba pang serbisyo. Halimbawa, sa ospital ng Fabella, kasalukuyan nang

sumisingil ng P3,500 sa dating libreng serbisyo ng panganganak. Sa Quirino Memorial Medical Center, sumisingil na ng P800 para sa normal at P1,500 sa *caesarian* na panganganak. Dati ay libre rin ang mga ito.

Dagdag pa, sadyang inilalagay din ng korporatisasyon sa alanganin ang mga benepisyo at iba pang karapatan ng mga manggagawang pangkalusugan. Kamakailan lamang ay sinuspinde ng Department of Budget and Management ang lahat ng benepisyo ng mga manggagawang pangkalusugan na nakasaad sa mismong Magna Carta for Public Health Workers.

Ilan pa sa mga nakahanay para sa korporatisasyon ngayong taon ang Don Mariano Marcos Memorial Hospital, Jose Reyes Memorial Medical Center, East Avenue Medical Center, Philippine Orthopedic Center, Roxas Memorial Provincial Hospital, Ilocos Teaching and Regional Medical Center at ang Davao Medical Center. **AB**

Mga kontra-mamamayang programang pangkalusugan

MARAMI NA ANG KONTRA-MAMAMAYANG BATAS AT programang ipinatutupad at balak ipatupad ng rehimen upang mabawasan ang gastos nito sa serbisyong pangkalusugan at madagdagan ang nakokopo mula rito habang tinatangka pa ring magbalatkayong kinakalinga ang kalusugan ng mamamayan:

EXECUTIVE ORDER 102 OF MAY 1999 . Isinasaad nito ang tatlong yugtong *streamlining* ng DOH. Sa unang yugto ng implementasyon na sumasaklaw sa sentral na upisina ng DOH, mahigit 1,000 mang-gagawa na ang tinanggal. Sa ikalawang yugto, target na kaltasan ng badyet ang mga espesyal na ospital, mga panrehiyong ospital at *medical center*, Bureau of Food and Drugs at ang National Quarantine Office. Sa huling yugto, ang mga *attached agency* ng DOH naman ang target. Nakapailalim dito ang planong i korporatisa ang mga pampublikong ospital.

Itinatransporma rin nito ang DOH sa isang “regulatory body” lamang na tagasaliksik at tagapagpalaganap ng impormasyon hinggil sa kalusugan. Ipinauubaya nito sa pribadong sektor

ang pagbibigay ng serbisyong pangkalusugan dahil ang kakaunting ospital na natitirang pag-aari ng estado ay isasapribado.

HOUSE BILL 5125. Ililipat nito ang istap at tungkulin ng sentral na DOH sa mga RHO, na nilalayan ding buwagin. Ang masaklap, dahil ginigipit din ng rehimen Estrada ang mga lokal na guberno sa pamamagitan ng manipulasyon ng Internal Revenue Allotments ay napakaliit pa rin ng nakakayanang gugulin ng mga ito para sa kalusugan ng taumbayan.

EXECUTIVE ORDER 197. Pinahihintulutan ng patakarang ito ang 20% o higit pang pagtaas ng bayarin sa ospital. Lalo nitong pagkakaitan ng serbisyong pangkalusugan ang mahihirap.

“LINGAP SA MAHIRAP” NG DOH. Ito’y programa upang diumano’y pagkalooban ng serbisyong pangkalusugan ang 100 “pinakamahirap sa mga naghihirap” na pamilya sa bawat lunsod at prubinsya. Malinaw na pakitang-tao lamang ang programa dahil hindi nito tunay na hinaharap ang usapin ng kahirapan na siyang ugat ng masamang kalagayang pangkalusugan ng mamamayan. **AB**

ILANG SINTOMAS NG PANLIPUNANG KARAMDAMAN

70 ang namamatay araw-araw sa sakit na tuberkulosis (TB)

740 ang nahahawa ng TB araw-araw

170 ang nagkakasakit ng malarya araw-araw

10 kababaihan ang namamatay sa kumplikasyon sa pagbubuntis at panganganak araw-araw

16 ang namamatay sa *respiratory disease* araw-araw

8 bata ang namamatay sa tigas araw-araw

300 sanggol ang namamatay sa mga pangkaraniwang karamdamang tulad ng pulmonya, *bronchitis* at trangkaso

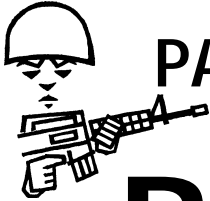
1.3 milyon ang kabataang mayroong sakit sa bato

17 bata ang nabubulag araw-araw dahil sa kakulangan sa Bitamina A

12% ng populasyon ay kulang sa sustansya noong 1999

20% ng populasyon ang kulang sa pagkain

1% ng populasyon ang may sikolohikal na karamdaman

PANANALANTA NG PASISTANG ESTADO

Bilang tapat na tagapagtaguyod ng interes ng mga naghaharing uri, walang-kurap na ipinagpapatuloy ng pasistang rehimeng US-Estrada ang ala-Marcos na todo-largang kontra-rebolusyonaryong digma laban sa mamamayan at rebolusyonaryong kilusan.

Nitong unang linggo lamang ng Setyembre ay tahasang tumanggi si Estrada na lumagda sa dokumentong nagpapatibay sa pandaigdigang korte para sa karapatang-tao. Ipinakikita nito ang pagmamatigas ng reaksiyunaryong rehimen na ipagpatuloy ang pasistang kampanya ng paghahasik ng lagim at karahasan laban sa mamamayan, sa layuning sugpuin ang rebolusyonaryong pakikibaka.

ILANG MGA KASO NG PAGLABAG SA KARAPATANG -TAO AT MGA ALINTUNTUN NG DIGMA (HUNYO-SETYEMBRE 2000)

SETYEMBRE 8:
Dinukot, iligal na ibinimbin at tinortyur ng 8th Scout Ranger Co. ang dalawang

volunteer ng organisasyong nagtataguyod ng karapatang-tao at dalawang kaibigan nila sa lalawigan ng Quezon. Nawawala pa hanggang ngayon ang isa sa kanila.

SETYEMBRE 5: Karakarakang inakusahan ng mga tropa ng 74th IB na lider ng BHB at sangkot sa panununog ng mga bus sa Timog Katagalugan si Chariza "Ka Real" Lloqorido pagkadakip sa kanya sa Mulanay, Quezon.

AGOSTO 22: Sinampahan ng gawagawang kasong *multiple murder* at *multiple frustrated murder* si Sheryll "Ka Andrea" Arcilla na nadakip sa isang labanan sa pagitan ng BHB at AFP sa Mapalad, Isabela noong Hulyo 16.

AGOSTO 17: Tatlong Manobo ang pinatay at 100 iba pa ang pinalikas mula sa Sityo Dacupil, Renebon,

Tagkawayan, North Cotobato ng bayarang *goons* ng Jabal Mining Development Corp. na may interes na magmina sa Dacupil

AGOSTO 12:
Binansagan ng AFP si Alberto "Ka Mencio" Acerdin bilang pinuno ng "NPA Guerrilla Front 3"

sa Bohol at sinampahan ng kasong rebelyon, *homicide* at *attempted homicide*.

HULYO 27: Tatlong dalaga ang dinukot ng mga CAFGU, binansagang mga kasapi ng BHB at iligal na ikinulong sa isang bahay-*videoke* sa Monkayo, Compostela Valley.

HULYO 25: Sinalakay ng may 1,000 pulis at armadong bayaran ng maneydsment ang 1,000 nagwewelgang manggagawa ng LRT.

HULYO 24: 119 demonstrador ang nasugatan, 35 ang inaresto at isa ang nawala nang marahas na

salakayin ng mga pulis-Maynila ang mga nagrali laban sa State of the Nation Address ni Estrada.

HULYO 19: Pinagbawalan ng 303rd Bde ang mga kamag-anak ni Kasamang Bonifacio "Ka Pagat" Pasakan na tubusin ang kanyang mga labi at bigyan ito ng disentang libing. Si Ka Pagat ay namatay sa isang labanan sa pagitan ng AFP at BHB sa Tayasan, Negros Occidental.

HULYO 16: Sinalbeyds ng 502nd Bde si Kasamang Ma. Theresa "Ka Leony" Dayrit-Garcia sa Mapalad, San Agustin, Isabela.

HULYO 3: Apat na manggagawa ang marahas na inaresto ng mga tauhan ng Southern Police District sa isang rali na kontra sa pagtaas ng presyo ng langis.

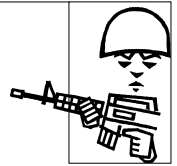
HULYO 2: Pinaslang ng 801st Bde ang isang 10-taong gulang na lalaki nang tadtarin ng bala ang kanilang bahay sa Sityo Candiis, Kauswagan, Trinidad, Bohol.

Gaya ng maaasahan, pahaba nang pahaba ang listahan ng walang pakundangang paglabag ng rehimeng US-Estrada sa mga karapatang-tao.

Nitong Agosto 10, ang 11 magsasakang sina Rizaldy at Ricky Montemayor, Ariel, Renato at Eduardo Magpoc, Franco Braga, Randy Vergara, Melvin at Junjun Guzman, Ernesto Padilla at isang Felix, pawang taga-Orion, Bataan, ay pinadapa ng mga tropa ng 24th IB sa pamumuno ni Lt. Col. Arthur Ong. Pilit silang pinaaming mga mandirigma ng BHB. Nang walang umamin, pinagbintangan silang mga magnanakaw ng kambing. Di pa nagkasya, ninakaw ng mga berdugo ang kanilang mga itak, pitaka, kawali, flashlight at ilang damit. Sinuntok sila ng mga sundalo, sinipa, kinulata, pinakain ng lupa at isinailalim sa sikolohikal at sekswal na pang-aabuso.

Noong Hulyo 7, iligal na inaresto ng Intelligence

Service of the Armed Forces of the Philippines (ISAFP) si Juanito Pabuna sa San Pedro, Laguna. Siya umano ang responsable sa paglikha ng land mine na ginamit sa matagumpay na pananambang ng BHB sa tropa ng 502nd Bde noong Hunyo. Tinamnan siya ng .45 pistola para sampahan ng kasong iligal na pag-iingat ng armas. Isang linggo muna siyang ibinimbini ng ISAFP bago inilitaw sa masmidya.

Noong umaga naman ng Hunyo 7, kinubkob ng mga tropa ng 31st IB ang isang grupo ng BHB sa Camarines Norte. Si Kasamang Florinda Piñon, 25, na anim na buwang buntis, ay pinagbabaril ng mga berdugo sa binti at sinipa sa tiyan na nagresulta sa pagkamatay ng sanggol sa kanyang sinapupunan. Hunyo 8 na siya ipinasok ng mga pasista sa ospital-militar at hindi kagyat na inalis ang patay na *fetus* sa kanyang katawan. **AB**

Mga sangkot sa pagmasaker sa Mawab 4, kinasuhan ng BHB

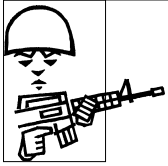
PORMAL NA KINASUHAN NOONG AGOSTO NG MERARDO Arce Command (MAC) ng Bagong Hukbong Bayan sa Katimugang Mindanao ang walong upisyal at sundalo ng Philippine Army, dalawang pwersang paramilitar at apat na upisyal ng mga minahan sa naturang rehiyon na sangkot sa pagmasaker sa Mawab 4. Ang Mawab 4, na kinabibilangan nina Kasamang Godofredo "Paking" Guimbaolibot, Kasamang Rolando Jubahib at dalawang sibilyan na sina Edwin Asion at Mariano Diamante ay dinukot, tinortyur at minasaker ng mga tropa ng gubyrno noong Agosto 1999 sa Mawab, Compostela Valley.

Kinasuhan ng MAC sa hukumang bayan sina Brig. Gen. Generoso Senga (dating hepe ng 701st Infantry Brigade at kasalukuyang tagapagsalita ng AFP); Lt. Col. Herbert Aviñante (hepe ng 60th IB); Capt. Felicisimo Madayag (upisyal sa paniktik ng 60th IB); Lt. Rolando Catiil (pinuno ng 60th IB Bravo Coy); T/Sgt. Rubencio Cacho; S/Sgt. Marcial Colot; Sgt. Ernesto Abad; Cpl. Fernando Algarme; at mga pwersa ng Civilian Armed Auxiliary na sina Dominiano Sevilla at Virgilio Ampo.

Pinangalanan din sina Rey Chiong Uy (may-ari ng Blucor Mining Corp. at kasalukuyang alkalde ng Lunsod ng Tagum); Rogelio Uy (tagapangulo ng Bullex Mining Corp.); Joel Brillantes (may-ari ng JB Mining Management Corp.); at Virgie Allones (special assistant sa presidente ng Blucor).

Ayon sa MAC, pinatay ang Mawab 4 dahil sagabal sila sa plano ng militar at mga lokal na may-ari ng mga minahan na kontrolin ang pagmimina ng ginto sa Monkayo, Compostela Valley at bigyang-daan ang pagpasok dito ng mga dayuhang minahan.

Samantala, binatikos ng mga tagapagtaguyod ng mga karapatang-tao sa Davao ang pag-absuelto ng reaksyunaryong hukuman sa mga punong upisyal ng militar na sangkot sa pagpatay sa Mawab 4. Binalewala ng Deputy Ombudsman for the Military noong Agosto ang pahayag ng mga testigo hinggil sa mga pangyayari sa loob ng pitong oras mula nang dukutin ang Mawab 4 hanggang sa matagpuan ang kanilang mga bangkay na tadtad ng bala at may mga palatandaan ng tortyur. **AB**

Humahabang talaan ng karahasang anti-Moro

Sa pagpapatuloy ng pasistang rehimeng US-Estrada sa digmang anti-Moro, paparami nang paparaming mamamayang Moro at di Moro ang nagiging biktima ng walang habas na mga operasyong militar. Pahaba nang pahaba ang listahan ng mga kaso ng pagpatay, panununog ng mga bahay at paglapastangan at pagwasak sa mga *mosque*. Ibayo ring lumulubha ang kalagayan ng daan-daang libo at dumarami pang mamamayang pinalilikas at napipilitang sumukob sa mga kadusta-dustang *evacuation center*.

TAHASANG PINABABAYAAN NG REHIMENG ESTRADA ANG MGA PINALIKAS NG DIGMA. Hanggang nitong Setyembre 13, mahigit nang 600,000 mamamayan ang pinalikas ng mabangis na mga operasyong militar sa iba't ibang bahagi ng Mindanao. Ayon sa dinuktor na impormasyon ng gubyrerno, umabot na sa 300 ang naitalang namatay dahil sa kalunus-lunos na kundisyon ng *evacuation center* sa North Cotabato, Maguindanao at Lanao del Sur. Karamihan dito ay matatanda at mga bata na 91% ay mas mababa sa 10 taon ang edad.

Halos 87% ng mga kaso ng pagkamatay ay sanhi ng pagtatae, pulmonya, tigdas at sakit sa sikmura. Matapos ng ilang buwang paulit-ulit na pagbalewala sa lumolobong bilang ng mga namamatay sa mga *evacuation centers*, nitong Setyembre 16 lamang umamin ang mismong Department of Health na bunga ito ng kawalang kalinisan at serbisyo.

Ang hindi pagsweldo sapul pa noong Hunyo ng may

600 manggagawang pangkalusugan na nakatalaga sa Mindanao ay dagdag na salik sa walang kasingtumul na pagkalinga sa mga pinalikas ng digma.

Mas masahol dito, hindi lamang pinababayaan kundi buong-pagmamadali pang pinabubuwag ng gubyrerno ang mga *evacuation center*. Sa Pagalungan, Maguindanao, halimbawa, pilit nitong pinagsisisiksik ang daan-daang pamilya sa mga "warehouse extension tent" na pawang mga temporaryong istruktura. Para umano walang ebidensya ng maramihang paglikas sanhi ng mga operasyong militar, inuunang palayasin ang mga nagsilikas na nasa harapan ng mga munisipyo ng Pagalungan habang itinitira yaong mga nasa likuran ng gusali, basta't hindi tanaw ang mga ito mula sa kalsada.

Nitong Setyembre 3, buong lupit na pinalayas ng mga tauhan ng lokal na pamahalaan ang 97 pamilyang sumusukob sa Pagalungan Elementary School nang walang plano para sa kanilang reloksyon. Ayon sa kanila, dalawang beses pa lamang nagpapadala ng tulong ang Department of Social Welfare and Development sa kanila mula noong Mayo, at gaya ng mayorya ng mga nagsilikas ay nabubuhay lamang sila sa tulong na

PANANALANTA NG PASISTANG ESTADO

nagmumula sa mga simbahang Katoliko, Protestante at mga *non-government organization*. Sapul nang napalikas sila noong Hunyo 10 nang salakayin ng AFP ang Camp Rajamuda, anim na bata at isang matanda ang namatay, dalawa ang nanganak sa *evacuation center* at isa ang naagasan.

Hadlang sa inaasam na pag-uwi ng mga nagsilikas ang tuluy-tuloy na mga operasyong militar.

PATULOY NA DUMARAMI ANG BILANG NG MGA SIBILYANG TINATARGET NG DIGMANG ANTI-MORO. Humigit-kumulang 50 na ang minasaker ng mga anti-Morong *vigilante* na sinasanay at inaarmasan ng AFP upang paigtingin ang isteryang anti-Moro. Biktima rin ng kanilang pandarahas ang mamamayang di Moro.

Noong Agosto 8, nasugatan ang 65-taong gulang na si Fatima Nur at ang dalawa niyang anak na sina Datun at Kahnoddin nang pagbabarilin ng nakamaskarang mga tropa ng 38th IB ang kanilang tahanan sa Dalican, Datu Odin Sinsuat, Cotabato, sa paghihinalang may mga pwera ng MILF doon.

Noong Hulyo 10, nagwala ang mga kagawad ng PNP Special Action Force sa pampublikong palengke ng Jolo, Sulu. Dahil sa kanilang galit sa pagkamatay ng dalawa nilang kasamahan, walang-rendang pinaulanan ng bala ng mga pulis ang mga tao sa palengke. Takot na nagtakbuhan ang mga sibilyan. Ilan sa kanila ang pinagsusuntok at pinagsisipa ng mga tropa ng SAF.

BIKTIMA RIN NG DIGMANG ANTI-MORO ANG MGA ISKOLAR AT KLERIKONG MUSLIM. Nito lamang Setyembre 11, napaulat ang pagpatay nina Captain Penegito, 1st Lieutenant San Juan at 1st Lieutenant Andres (pawang mga kagawad ng Scout Rangers) sa isang guro at estudyante sa Tipo-Tipo, Basilan. Pabalik sana sa eskwelahan sina Abdul Siddik Ismael, guro sa Bohepiyang Elementary School at ang pamangkin niyang estudyante sa hayskul na si Ridwan Masir matapos makarinig ng putukan doon, nang harangin, tortyurin at patayin sila ng mga Scout Ranger. Bukod sa pinagbabaril

ay binali ng mga berdugo ang dalawang binti ni Ismael at pinutol ang kanang braso ni Masir.

Si Ustadz Saribin Jamilon, iskolar na Muslim, ay ikinulong ng militar noong Hulyo 30 sa Ipil, Zamboanga del Sur, dahil tagasuporta umano siya ng MILF.

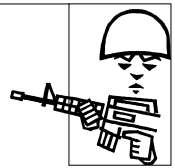
Si Asma Tampipi, 21, ay kabilang sa mga nagralli para sa kapayapaan sa Malangas, Zamboanga del Sur noong Hulyo 22. Pinuna niya ang paglitrato at pag-*video* sa kanila ng mga operatibang militar. Kinabukasan, binaril siya ng mga pinaghihinalang militar hanggang mamatay. Si Tampipi ay isang negosyante, opereytor ng *fishpond* at pinakabatang iskolar at imam (lider-relihiyoso ng Islam).

Sa parehong bayan, noong Hulyo 17, pinatay si Mohammed Dani, guro sa isang *Madrasah* (eskwelahang nagtuturo sa wikang Arabic) na inakusahang tagasuporta ng MILF. Bunga nito, suspendido na ang mga klase sa mga *Madrasah* dahil nagsitago na ang mga guro; sa takot na baka sila ang maging kasunod na biktima ng pagtugis na ito.

Noong Hunyo 27, pinatay sa Naga, Zamboanga del Sur sina Abdur Rauf Sibling at Alan Aburi, mga imam.

Minsan nang nireyd ng pulisya ang isang *Madrasah* sa Labangan, Zamboanga del Sur. Inilista ng mga pulis ang pangalan ng mga guro at estudyante, pinagkaladkad sila sa labas ng mga silid-aralan at kinunan ng mga litrato.

Noong Mayo 7, dinukot sina Haron Lupon, Tujani Dolanda at Monsour Alilisan—pawang pinaghihinalang mga myembro ng MILF—ng mga nakamaskarang kagawad ng PAOCTF at Special Anti-Terrorist Unit sa MacArthur Hi-way ng Davao. Ilang araw makalipas, pinaulanan ng bala ng mga pulis ang isang bahay na binisita ni Lupon bago siya dukutin. Nagresulta ito sa pagkamatay ng isang 41-taong gulang na babae at sumugat sa apat-na-taong-gulang niyang anak. **AB**

Sa pagpapatuloy ng pasistang rehimeng
US-Estrada sa digmang anti-Moro,
paparami nang paparaming mamamayang
Moro at di Moro ang nagiging biktima ng
walang habas na mga operasyong militar

Dalawang pahayag hinggil sa pananalanta ng pasistang estado sa mamamayan ng Sulu sa ngalan ng pagtugis sa Abu Sayyaf

---

“ Parehong kriminal at hayop ang rehimeng Estrada at Abu Sayyaf, subalit mas maraming pinapatay at sinasaktang sibilyan ang rehimen ”

**pahayag ni Jose Ma. Sison
Tagapangulong Tagapagtatag
Partido Komunista ng Pilipinas**

Tulad ng napakahusay na pagkakalantad ni Sen. Aquilino Pimentel, ang Abu Sayyaf ay nilikha ng Central Intelligence Agency ng US at ng mga upisyal- militar ng Pilipinas sa pamumuno ni Gen. Guillermo Ruiz.

Nabalita siya kamakailan bilang kasa-kasama ni Robert Aventajado sa pakikipag-negosasyon sa Abu Sayyaf.

Tumanggap ng US\$15 milyon (P675 milyon) komisyon mula sa Abu Sayyaf ang mga upisyal militar at sibilyan ng rehimeng Estrada kapalit ng pakikipag-negosasyon at pagbabayad ng ransom. Napakalaki nitong kitang pang-operasyon mula sa isang bagong sibol na industriya (pangingidnap) sa ilalim ng rehimeng Estrada.

Kilalang-kilala ng isang retiradong koronel ng Philippine Army (na may alyas na Dragon) ang Abu Sayyaf. Sobra-sobra na dapat ang limang buwang pakikipag-negosasyon para makapag-ipon ng datos-paniktik ang rehimeng Estrada at ang militar at pulisya nito para makapaglunsad ng tiyak na operasyon (*surgical operation*) laban sa Abu Sayyaf, gamit ang mga kumando sa halip na 3,000 tropa.

Subalit ang kasalukuyang labis na ibinabandong pagsalakay sa kriminal na gang ng Abu Sayyaf ay sa katunaya'y isang walang pakundangang atake laban sa sibilyang populasyon ng Jolo. Ang mga komunidad ng Moro ang siyang nagtatamo ng napaka-

raming kaswalti mula sa walang habas na pambobomba, panganganyon at pamomortar, pagmasaker, panununog at pandarambong at sapilitang maramihang pagpapabakwit.

Dapat wakasan ng rehimen ang mga atake laban sa sibilyang populasyon at payagang mailibing ang mga patay, madala ang mga sugatan sa ospital at makatanggap ng pagkain at gamot ang mga buhay. Dapat malayang makakilos ang midya at mga independyenteng organisasyong nangangalaga sa mga karapatang-tao upang siyasatin ang kalagayan at ilantad ang katotohanan.

Malisyosong pinili ng rehimeng Estrada na maglunsad ng bulag at brutal na kampanya laban sa sibilyang populasyon para lamang makapag-astang macho at makakuha ng mas mataas na puntos sa mga sarbey na sumasaklaw lamang sa minorityang bahagi ng populasyon ng Pilipinas na nagmamay-ari ng telepono.

Parehong kriminal at hayop ang rehimeng Estrada at Abu Sayyaf. Sa paglulunsad nito ng isang walang pakundangang kampanyang militar na bumibiktima sa sibilyang populasyon, di hamak na mas maraming mamamayan ang pinapatay at sinasaktan ng rehimeng Estrada kaysa Abu Sayyaf na kumidnap at nang-*hostage* ng ilampung biktima.

Walang ibang maaaring sisihin si Estrada kundi ang sarili niya sa kanyang kahihiyan sa harap ng mundo sa kamay ng Abu Sayyaf. Bilang pagpapakita ng respeto sa kanyang mga kapwa kriminal sa Abu Sayyaf, nagtalaga siya ng isang

Dalawang pahayag hinggil sa pananalanta ng pasistang estado sa mamamayan ng Sulu sa ngalan ng pagtugis sa Abu Sayyaf

---

“ Dapat papanagutin si Estrada sa lansakang paglabag sa mga karapatang-tao at sa internasyunal na makataong batas ”

**Pahayag ni Luis Jalandoni
Pambansang Demokratikong
Prente ng Pilipinas**

Alinsunod sa mga utos ni Estrada, naglulunsad ang mga armadong pwersa ng gubyerno sa Maynila ng malawakang atake laban sa sibilyang populasyon ng Jolo na nagresulta sa pagkamatay at pagkasugat ng daan-daang sibilyan. Hindi pinag-iiba ng mahigit 3,000 tropang militar ang gang ng mga mangingidnap na Abu Sayyaf at ang napakaraming inosenteng sibilyan sa Jolo. Ito ay isang krimen, labag sa mga batayang karapatang-tao ng sibilyang populasyon. Ito rin ay isang malalang paglabag sa pandaigdigang makataong batas na

mahigpit na nagbabawal sa pag-atake sa sibilyang populasyon.

Alinsunod sa kanyang patakarang todo-gera laban sa Moro Islamic Liberation Front at mamamayang Moro na nagdulot na ng laganap na kamatayan at pananalanta at paglikas ng isang milyong mga *internal refugee* sa Mindanao, ang pag-utos ni Estrada ng malakihang atake sa Jolo ay nagpapamalas ng padron ng malakihang atake militar laban sa mga sibilyang populasyon. Ang gayong mapanganib na padron ng lubusang paglapastangan sa mga karapatang-tao at pandaigdigang makataong batas ay dapat masugid na ilantad at tutulan ng mamamayang Pilipino. Dapat papanagutin ng internasyunal na komunidad si Estrada sa kanyang lansakang paglabag sa mga karapatang-tao at seryosong paglabag sa pandaigdigang makataong batas.

Sa kanyang pagpunta sa Lunsod ng Zamboanga at pagbabando ng atake sa Jolo, tulad rin ng kanyang pagbabando ng umano’y pagsakop sa Kampo Abubakar, nilalayon din ni Estrada na ilihis ang atensyon mula sa malalang krisis pang-ekonomya ng bansa na dulot ng antinasyunal at anti-mamamayang mga patakaran ng kanyang rehimen. Ang pagdausdos ng halaga ng piso, ang paulit-ulit na pagtaas ng

presyo ng langis at ang mga iskan-dalong kinasasangkutan ni Estrada at ng kanyang mga kroni ay pawang naisasaisantabi habang umaasta siyang parang bida sa isang pelikulang aksyon.

Anuman ang kanyang pagpapa-macho, lumalakas ang malawak na kilusang naggigiit sa kanyang pagpapatalsik. Ang mga rebolusyonaryong armadong pakikibaka ng Bagong Hukbong Bayan at Bangsamoro Islamic Armed Forces ay tiyak na titindi. **AB**

myembro mismo ng kanyang gabinete upang makipagnegosasyon sa mga ito, na tahasang kabaligtaran ng kanyang pagbasura sa negosasyong pangkapayapaan sa mga rebolusyonaryong pwersa tulad ng MILF at NDFP.

Inaakala ni Estrada na muli siyang makalilikom ng ganansya sa pulitika sa paglulunsad niya ng isang operasyon laban sa Abu Sayyaf, na

animo’y pelikula tungkol sa gera na ginastusan nang malaki. Subalit kanyang nalilimutan na patuloy ang paglubog ng kanyang rehimen dahil sa pangangayupapa nito sa mga dayuhang monopolyong interes, korupsiyon, pagkabangkarote at walang habas na paglabag sa mga karapatang-tao. Lumalakas ang paglaban ng mamamayan sa kanyang rehimen. **AB**

Barikada at protesta laban sa pagtaas ng presyo ng langis

NAGLALAGABLAB ANG EUROPE

Parang apoy na kumalat sa buong Europe ang mga protesta laban sa patuloy na pagtaas ng presyo ng langis sa pandaigdigang pamilihan at sa matataas na buwis sa petrolyo na ipinapataw ng mga gubyrno. Palatandaan ito ng lalim ng krisis sa ekonomya ng Europe, ng lawak ng disgusto ng mga manggagawa at mamamayan kahit sa mga sentrong imperyalistang bansa katulad ng France, Britain at Germany at ng kahandaan nilang kumilos sa militanteng daan ng paglaban.

FRANCE: Isang malawak na alyansa ng mga magsasaka, drayber ng malalaking trak, mga taksi, tren at mga ambulansya ang nagprotesta sa mga susing lunsod ng bansa. Nitong unang linggo ng Setyembre, ganap na napatigil ang ekonomya ng France nang barikadahan ng mahigit 1,700 sasakyan ng mga nagpuprotesta ang mga *oil refinery* at *depot* sa buong bansa. Bago nito, nagbarikada ang mga mangingisdang Pranses sa mga daungan at matagumpay na iginiit ang pagtanggali ng buwis sa petrolyong ginagamit nila (75% sa kabuuang presyo ng petrolyo). Nitong Setyembre 7, matagumpay na napababa ng mga nagprotesta ang buwis sa petrolyo nang 3 bilyon francs (P18 bilyon) sa pambansang antas. Tumaas nang 40% ang presyo ng petrolyo sa France sa nakaraang ilang buwan.

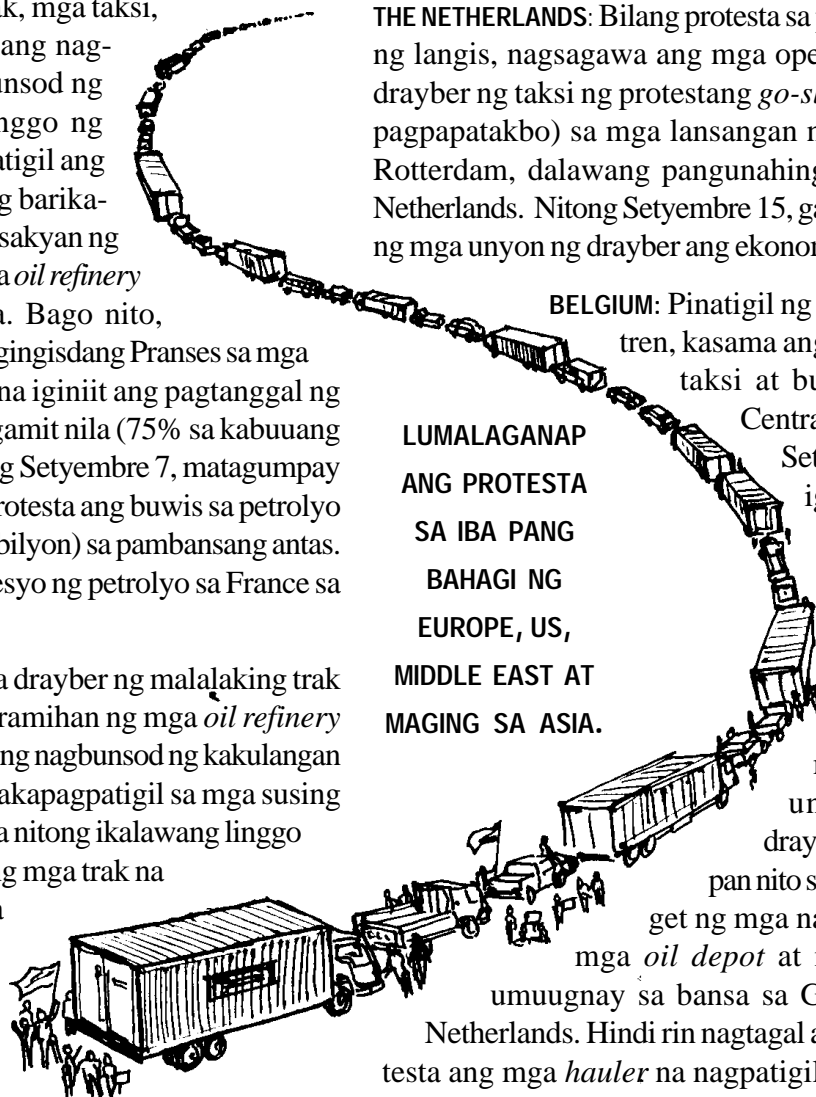
UK: Binarikadahan ng mga drayber ng malalaking trak at mga magsasaka ang karamihan ng mga *oil refinery* sa buong bansa. Mabilis itong nagbunsod ng kakulangan ng petrolyo na ganap na nakapagpatigil sa mga susing lunsod at daungan ng bansa nitong ikalawang linggo ng Setyembre. Tanging ang mga trak na magdadala ng petrolyo sa mga ambulansya at trak ng bombero ang pinayagang bumyahe ng mga nagpuprotesta. Nitong Setyembre 21,

tumanggi ang mga nagpuprotesta sa alok ng oposisyong Conservative Party na babawasan ang presyo ng petrolyo pagkatapos ng susunod na eleksyon. Naniniwala ang mga nagbabarikada na hindi sapat ang 3 pence na ibabawas sa presyo. Hanggang sa kasalukuyan, tumatangging magbigay ng panandaliang tugon ang gubyrnong Blair sa krisis. Sa buong Europe, pinakamataas ang presyo ng petrolyo sa Britain. Dagdag dito, tumaas nang 42% ang presyo ng petrolyo nitong nakaraang tatlong taon. Kalahati ng pagtaas ay resulta ng ipinapataw na buwis ng gubyrno na umaabot sa 76% ng pangkabuuang presyo.

THE NETHERLANDS: Bilang protesta sa pagtaas ng presyo ng langis, nagsagawa ang mga opereytor ng tren at drayber ng taksi ng protestang *go-slow* (pagbagal ng pagpapatakbo) sa mga lansangan ng Amsterdam at Rotterdam, dalawang pangunahing lunsod ng The Netherlands. Nitong Setyembre 15, ganap na naparalisa ng mga unyon ng drayber ang ekonomya ng bansa.

BEELGIUM: Pinatigil ng 2,000 drayber ng tren, kasama ang mga drayber ng taksi at bus ang trapik sa Central Belgium noong Setyembre 10 upang igiit ang pagbaba ng buwis sa petrolyo. La-long lumakas ang protesta noong Setyembre 14 nang mag-*walk-out* ang unyon ng mga drayber ng tren sa usapan nito sa gubyrno. Tinar-get ng mga nagpuprotesta ang mga *oil depot* at mga haywey na umuugnay sa bansa sa Germany at The Netherlands. Hindi rin nagtagal at sumama sa protesta ang mga *hauler* na nagpatigil sa operasyon sa

LUMALAGANAP
ANG PROTESTA
SA IBA PANG
BAHAGI NG
EUROPE, US,
MIDDLE EAST AT
MAGING SA ASIA.

tatlong pinakamalalaking daungan ng bansa.

GERMANY: Binarikadahan ng mga drayber ng tren ang mga haywey na nag-uugnay sa Germany sa mga karatig bansa at maramihan silang nagtungo sa hangganang Germany-France. Nitong Setyembre 14, ginamit ng 50 magsasaka ang kanilang mga traktora upang barikadahan ang isang *oil refinery* sa Lingen, isang lunsod sa hilagang-kanlurang Germany. Ito ang pinakauna sa ganitong tipo ng aksyong masa sa bansa.

NORWAY: Hinarang ng mga drayber ng malalaking trak ang 11 terminal ng langis ng halos isang araw nitong Setyembre 18. Matagumpay na naipababa nang 4.5% ng mga nagprotestang drayber sa Oslo ang buwis sa petrolyo na ipinapataw ng kanilang gubyerno. Ipatutupad ito sa susunod na taon. Bagamat pumapangalawang pinakamalaking eksporter ng langis ang bansa sa buong Europe, isa sa may pinakamataas na binabayaran para sa petrolyo ang mamamayan nito. Malaking bahagi (70%) ng presyo ay mga buwis na ipinapataw ng gubyernong Norwegian sa mga produktong petrolyo.

SPAIN: Nitong Setyembre 15, binarikadahan ng mga mangingisdang Espanyol ang daungan sa Barcelona habang pinatindi ng mga magsasaka rito, kasama ang mga drayber ng malalaking trak ang pagbarikada sa mga oil terminal. Iginigiit nila sa kanilang gubyerno na gumawa ng ibang paraan upang ibaba ang mga buwis sa petrolyo liban sa

pagpako ng mga buwis sa antas ng 1999.

ITALY: Binarikadahan ng mga mangingisda ang ilang daungan upang pabagalin ang transportasyon ng mga produktong papasok at palabas ng bansa. Nagprotesta rin ang mga drayber ng tren at taksi nitong Setyembre 16.

SWEDEN: Hinarang ng mga drayber ng malalaking trak ang pagdaloy ng mga kargo sa pinakamalaking daungan nito. Tumaas nang 20% ang presyo ng petrolyo sa bansa sa taong ito.

Lumalaganap ang protesta sa iba pang bahagi ng Europe, US, Middle East at maging sa Asia. Papalakas ang pagkilos ng mamamayan sa Finland, Slovakia at Poland. Pansamantalang naiwasan ng gubyernong Hungarian ang ganitong mga protesta sa pamamagitan ng pagbawi sa nakatakandang 6% pagtaas sa buwis sa petrolyo sa bansa.

Mabilis na kumakalat ang apoy ng protesta. Alumpihit ang mga imperyalista. Nagdiriwang ang proletaryado, nagpupunyagi at naghahanda sa mas malalaki pang laban sa hinaharap. **AB**

MALAWAKANG KILOS-PROTESTA SA AUSTRALIA LABAN SA WORLD ECONOMIC FORUM, TAGUMPAY

MAHIGIT 10,000 MANGGAGAWA AT MAMAMAYAN ANG bumuhos sa lansangan ng Melbourne, Australia upang magprotesta laban sa kapitalistang sistema at imperyalistang globalisasyon nitong Setyembre 11. Itinaon ang kilos-protesta sa paglulunsad sa Melbourne ng kumperensya ng World Economic Forum (WEF), isang pulong ng pinakamalalaking kapitalista sa buong mundo.

Sinalakay, pinagbabatuta, pinagsusuntok at pinagsisipa ng mga pulis na *anti-riot* (na ang iba'y nakakabayo pa) ang mga demonstrador na nagbarikada sa paligid ng hotel at *casino complex* na pinagdausan ng WEF.

Dahil sa marahas na pag-atake ng pulisya, nasugatan ang 51 sa mga demonstrador; 11 ang

malubha, habang isa ang nawalan ng malay. Kinabukasan, tatlong aktibista ang dinakip habang patuloy na sinasalakay at pinatitigil ng mga tropa ng pulis ang rali.

Subalit sa halip na umatras, pinaigting ng mga militante ang pagpapahayag ng pagtutol sa imperyalistang globalisasyon sa pamamagitan ng ibayong pagpapatibay ng kanilang hanay. Kapit-bisig din nilang kinundena ang pasistang pandarahas ng mga pulis.

Naantala ng matagumpay na demonstrasyon ang pagbubukas ng pulong ng WEF nang naipit ang ilampung delegado sa barikada ng mga nagpu-protesta. **AB**

Pakikibakang Palestino para sa pagpapasya-sa-sarili

TUNGO SA PAGGAPI SA PANG-AAPING IMPERYALISTA AT ISRAELI

bayong umiigting ang pakikibaka ng mamamayang Palestino para makapagtatag ng nagsasariling estado sa harap ng patuloy na sabwatan ng imperyalismong US at tutang gubyerno ng Israel upang hadlangan ito .

Hindi nabuo sa itinakdang Setyembre 13 dedlayn ang kasunduang magpipirmi sa katayuan ng Palestine bilang estado dahil sa patuloy na pagmamatigas ng naghaharing uri ng Israel na patuloy na kontrolin ang mga teritoryong Palestino na malaon na nitong inookupa. Suportado ng US ang matigas na pusisyong ito ng Israel.

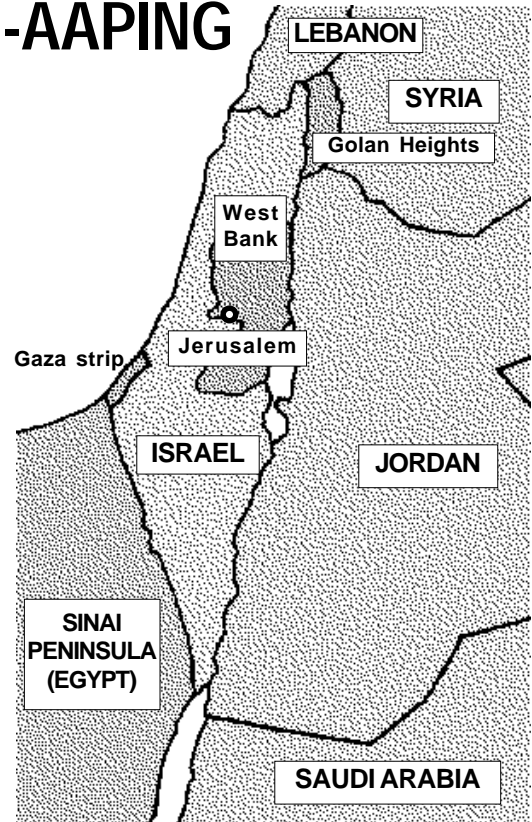
Wala pang makabuluhang ibinubunga ang “prosesong pangkapayapaan” sa pagitan ng magkatunggaling panig. Sa kabila nito, nagpasya ang pamunuan ng mga Palestino na patuloy na makipagnegosasyon hanggang Nobyembre. Gayunman, ipinahayag nilang itutuloy ang deklarasyon ng kalayaan bilang estado may marating mang kasunduan o wala matapos ang dalawang buwang ekstensyon ng pag-uusap.

Nauna nang nagbanta ang US na “mulit nitong pag-aaralan” (sa ibang salita, puputulin) ang “relasyon” sa Palestine at ititigil ang pagbibigay ng ayuda rito kapag itinuloy ng huli ang unilateral na deklarasyon ng kalayaan. Ipinahihiwatig ng US na gagamitin nito ang kanyang kapangyarihan upang paluhurin ang Palestine sa mga kundisyon ng Israel. Inilalantad nito ang pagpanig ng US sa Israel, ang pinakamaasahang alyado at balwarte ng imperyalistang dominasyon nito sa Middle East. Naninindigan naman ang mamamayang Palestino na hindi sila pagagapi sa mga pagtatangka ng US na iligaw sila sa landas ng kapitulasyon.

Gayon na lamang ang interes ng US at iba pang imperyalistang kapangyarihan sa Middle East dahil ito ang pangunahing pinagkukunan ng langis sa daigdig. Kaya sa loob ng mahigit nang kalahating siglo, tuluy-tuloy na nagmamaniobra ang mga ito upang magpatatag ng impluwensya sa rehiyon. Ang tunggaliang Arabo-Israeli mismo ay nilikha at pinalala ng mga imperyalista upang pagsilbihin sa kanilang interes.

BINASAG NA KAPAYAPAAAN. Bago manghimasok ang mga imperyalista sa Middle East, relatibong tahimik na namuhay nang magkasama ang mga Arabong Muslim, mga Hudyo at mga Kristyano sa Palestine sa loob ng daan-daang taon.

Nagsimula ang imperyalistang panghihimasok sa Middle East noong 1915, panahon ng Unang Digmaang Pandaigdig. Sa panahong

Ang Palestine ay binubuo ng kasalukuyang Israel, ng Occupied Territories (West Bank, Gaza Strip at Golan Heights) at Sinai Peninsula na ngayon ay kontrolado ng Egypt. Ang Occupied Territories at ang Sinai Peninsula ay kapwa nasakop ng Israel noong 1967. Mula 1975 hanggang 1982 ay unti-unting binitawan ng Israel ang Sinai Peninsula.

iyon, ang rehiyon, na sa kalakha’y pinaninirahan ng mga Arabong Muslim, ay bahagi ng imperyo ng mga Turkong Ottoman. Naagaw ng United Kingdom (UK) ang Palestine mula sa Imperyong Ottoman noong 1917 sa tulong ng mga Arabong nag-alsa laban sa imperyo. Nangako ang UK na ipagkakaloob sa kanila ang kanilang pambansang kalayaan.

Subalit kasabay ng gayong pangako, pumasok din ang UK sa iba’t ibang kasunduang direktang tumunggali rito. Una, noong 1916, nakipagkasundo ito sa France at Russia na kanilang paghahatian at paghaharian ang rehiyon. Ikalawa, upang

makuha ang tulong ng mga Hudyo sa digmang kanyang inilulunsad, nangako ang UK sa mga ito noong 1917 na bibigyang-daan ang pagtatatag ng kanilang “national home” o bansa sa Palestine. Kalaunan, ang naturang pangako ay ginawang bahagi ng pagkilala ng League of Nations (pinagmulan ng United Nations o UN) sa soberanya ng UK rito noong 1922.

Sa sumunod na 26 na taon ng paghahari ng UK sa Palestine nagsimulang mamuo ang tunggaliang Arabo-Hudyo. Habang maramihang dumagsa ang mga Hudyo sa Palestine, udyok ng reaksyunaryo at ekspansyunistang ideolohiyang Zionist, lumaganap ang paglaban ng mga Arabo upang hadlangan ang nagbabadyang dominasyon ng mga Hudyo. Nang tuluyan nang maitayo ang estadong Israel noong 1948, sumiklab ang digmaang Arabo-Israeli. Tumulong sa mga Palestino ang kapwa Arabong mga bansang Egypt, Jordan at Syria. Napalawak pa ng Israel ang teritoryo nang madaig nito sa gera ang mga Arabo. Gayunman, ang kanlurang ibayo ng Ilog Jordan (West Bank) at ang Gaza Strip, kapwa bahagi ng Palestine, ay nakuha ng Jordan at Egypt.

Daan-daan libong mga Palestino ang napalikas ng naturang digmaan. Habang nagsimulang kumalat sa mga karatig-bansa ang mga Palestino, dumami naman nang dumami ang mga Hudyong nagsidating mula sa iba’t ibang bansa. Habang nasa distyero, nanatili ang pambansang adhikain ng mga Palestino at ang hangaring makabalik sa lupang tinubuan. Noong 1964, itinatag ang Palestinian Liberation Organization (PLO) bilang nagkakaisang prente ng mga Palestinong *refugee* at grupong *fedayeen* (gerilya) upang pakilusin ang mamamayang Palestino sa pagbawi sa lupaing inagaw ng Israel.

Taong 1967, muling sumiklab ang gera sa pagitan ng mga Arabo at Israeli. Sa loob ng anim na araw, muling nagapi ang mga Arabo at nasakop ng Israel ang West Bank, Gaza Strip at Golan Heights na ngayo’y kilala bilang Occupied Territories at siyang ubod ng nagpapatuloy na tunggaliang Palestino-Israeli. Tuluy-tuloy na nilabanan ng mga Palestino sa pangunguna ng PLO ang mga mananakop. Tampok sa kasaysayan ng kanilang paglaban ang *intifada* o pag-aalsa noong 1987 na kinatangian ng mga demonstrasyon, welga at sagupaan sa pagitan ng mga Palestinong armado lamang ng mga bato at tirador at mga tropang Israeli.

MGA IMPERYALISTANG MANIOBRA. Matapos likhain at palubhain ang problema sa Palestine at sa buong Middle East, maraming ginawang mga maniobra ang mga imperyalista sa pangunguna ng US upang “lutasin” ito sa paraang paborable sa kanila. Tumingkad ang lantarang pakikialam ng US sa usapin noong dekada 1970. Naging direksyon ng mga pagsisikap nito ang pagnyutralisa sa mga bansang sumusuporta sa mga Palestino at lumalaban sa Israel. Unang naging tampok na resulta nito ang pagkakalagda ng kasunduang pangkapayapaan sa pagitan ng Egypt at Israel noong 1979. Sa pamamagitan

**WASTO LAMANG NA
ITULOY NG MGA
PALESTINO ANG
DEKLARASYON NG
KALAYAAN MARATING
MAN ANG ISANG
KASUNDUAN O HINDI.**

ng panggigipit, napresyur naman ng US ang Syria na makipagkasundo sa Israel noong 1991. Taong 1994, nahatak na rin sa isang kasunduang pangkapayapaan ang Jordan.

Sa pakikipag-usap sa PLO, ginawang kundisyon ng US ang pagkilala muna ng mga Palestino sa kasarinlan ng Israel at ang pagwawaksi sa “teroristang” mga pamamaraan nito. Sa pagdaan ng mga taon, ang “pamamagitan” nito sa “prosesong pangkapayapaan” ay nagbunga ng mga kasunduang batbat ng mga prubisyong maka-Israel at tumitiyak sa konsolidasyon ng imperyalistang impluwensya sa Middle East. Sa kabila ng pormal na pagkilala ng UN sa estado ng Palestine, buong kainutilan naman itong yumuyukod sa mga maniobra ng US.

SA KASALUKUYAN AT HINAHARAP. Ang tanging ibinubunga ng “prosesong pangkapayapaang” iniisponsor ng US ay ang patuloy na pagkaantala ng kaganapan ng pambansang adhikain ng Palestine. Malinaw na hindi matutupad ang adhikang ito kung isasalalay sa naturang proseso. Wasto lamang na ituloy ng mga Palestino ang deklarasyon ng kalayaan marating man ang isang kasunduan o hindi. Ang anumang isasagot ng Israel at ng imperyalismong US kapag nagkagayon ay mahaharap ng mga Palestino sa pamamagitan ng patuloy na pagkilos at paglaban hanggang maging ganap ang pagpapasya sa sarili na malaon nang ipinagkakait sa kanila. **AB**

MGA BALITA NG PAKIKIBAKA

SUNDALO, PATAY SA AMBUS SA SAMAR

Isang sundalo ang napatay nang tambangan ng BHB ang mga elemento ng Philippine Army nitong Setyembre 13 sa Sityo Babaclayon, Barangay Caranas, Motiong, Samar. Nagpapatrulya ang mga sundalong ito ng 34th IB na nakabase sa bayan ng San Jose de Buan nang ambusin ng BHB.

WARDYA NI LUCIO TAN, DINISARMAHAN

Dinisarmahan ng mga mandirigma ng BHB nitong Setyembre 20 ang apat na abusadong *security guard* ng Progressive Farms, isang babuyan na pag-aari ni Lucio Tan sa Barangay Saravia, Koronadal, South Cotabato. Nasamsam sa kanila ang dalawang M16, isang karbin, isang 12-gauge *shotgun*, mga bala at dalawang *hand-held radio*.

SUNDALO, PINARUSAHAN SA BIKOL

Pinarusahan ng BHB si Sgt. Ernesto Martin ng 2nd IB nitong Setyembre 1, alas-7 ng umaga sa Barangay Aroroy, Sorsogon, Sorsogon. Nasamsam sa kanya ang isang kal .45.

Ang batalyong kinabibilangan ni Martin ay sangkot sa kontra-rebolusyonaryong mga operasyong militar na nananalanta sa hanay ng mamamayan sa ilang bahagi ng Albay at Sorsogon.

DALAWANG ARMAS, NASAMSAM SA AMBUS SA KALINGA

Isang M14 at isang M16 ang nasamsam ng BHB sa isang ambus noong Agosto 28 sa Balbalan, Kalinga.

Tinambangan at napatay ng mga Pulang mandirigma sina Cpl. Crispin Antonio ng "Alpha" company ng 21st IB at Dante Sagibo, kagawad ng CAFGU.

Kalilipat pa lamang ng 21st IB sa Kalinga matapos patalsikin ng mamamayan ng Isabela dahil sa pagiging berdugo at kontra-mamamayan nito.

LIBU-LIBONG MAMAMAYAN, LUMAHOK SA MARTSANG ANTI-ESTRADA

Matagumpay na idinaos ng puu-puong libong mamamayan ang malalawak at militanteng martsa-rali sa iba't ibang dako ng bansa nitong Setyembre 21. Sa pagmarka ng mga demonstrasyon sa ika-28 taon ng pagpataw ng batas militar, umalin-gawngaw ang panawagang patalsikin ang nagha-haring pangkating Estrada.

Sa Kamaynilaan, nagrali sa Liwasang Bonifacio ang mahigit 10,000 mamamayang kinabilangan ng mga militanteng organisasyon ng masang anakpawis at iba pang demokratikong pwersa, mga taong-simbahan at mga personaheng anti-Estrada. Binatikos nila ang rehimeng Estrada, na anila'y ibayong naglulugmok sa sambayanan sa krisis pampulitika at pang-ekonomya na mas malalim pa kaysa noong madidilim na araw ng diktadurang Marcos.

Sa Lunsod ng Baguio, daan-daan ang mariing tumuligsa sa pagtindi ng mga abusong militar at sa laganap na kroni-ismo at korupsiyon sa gubyerno.

Sa Timog Katagalugan, libu-libong mamamayan ang naglunsad ng mga kilos-protesta sa Bacoar, Cavite; Sta. Cruz at Calamba, Laguna; Antipolo, Cainta at Taytay, Rizal; San Jose, Occidental Mindoro; Calaca, Lunsod ng Lipa, Nasugbu, Calatagan at Lian, Batangas; Lunsod ng Calapan at Victoria, Oriental Mindoro; at Infanta at San Francisco, Quezon. Sa Lunsod ng Lucena, nagdaos ng anti-pasistang martsa papunta sa mayor na kampo ng Southern Luzon Command.

Samantala, humugos sa lansangan ang may 2,000 mamamayan sa mga Lunsod ng Bacolod, Cebu at Iloilo. Sa Lunsod ng Davao, pinaralisa ng may 400 drayber at opereytor ng dyip ang transportasyon bilang pakikiisa sa mahigit 1,000 mamamayang nagrali laban sa ala-Marcos na gubymong Estrada at sa tumitinding paghaharing militar. Itinambol din ng mga tsuper ang kanilang hinaing para sa P1 dagdag sa pamasahe sa harap ng tuluy-tuloy na pagtaas ng presyo ng langis.